

DORADZTWO

cena 2500 zł

miesięcznik ODR w Grabanowie

czerwiec NR 9 (58)

ROLNICZE

Exemplarz bezpłatny

ODR Grabanów

W numerze

- Rozporządzenie Nr 42
- Dni Otwartych Drzwi
- Acetona to jest to
- Główny specjalista radzi
- Obserwacje specjalisty
- Gdzie kupić loszki i knury hodowlane
- Zdobyta wiedza procentuje
- Zestaw T-1
- Roztwór saletrzano-mocznikowy szansą...
- Porady pszczelarskie
- Nowe koncentraty w żywieniu trzody chlewnej
- Magnez - problem gleb lekkich
- Powrót na wieś
- Żywnienie rodziny
- Pielęgnowanie kwiatów ciętych

Acetona to jest to!!!

W wyniku intensyfikacji produkcji mleka dużego znaczenia nabrały schorzenia przemiany materii u wysokomlecznych krów. Do najważniejszych chorób z tej grupy należy ketoza.

Największa liczba zachorowań przypada na okres zimowo-wiosenny, kiedy ma mniejsze nasilenie porodów, a dieta nie zawsze pokrywa energetyczne zapotrzebowanie zwierząt. W ciężkich postaciach choroby krowa raptownie ucina mleko, szybko chudnie. Zwierzęta pozostają najczęściej w złej kondycji, która może ulec poprawie dopiero pod koniec laktacji. Ketoza wpływa szkodliwie na stan zdrowia urodzonych cieląt ponieważ zapadają łatwo na biegunkę. Podstawowe znaczenie w zapobieganiu tej chorobie ma przestrzeganie zasad prawidłowego żywienia.

W związku z tym na terenie naszego województwa w okresie jesienno-wiosennym prowadzonych było 20 demonstracji na temat: "Zastosowanie Acetony w żywieniu krów wysokomlecznych. Do prawidłowej realizacji tematu rolnicy otrzymali Acetonę. Acetona to płynny, wysokoenergetyczny o dużych walorach smakowych dodatek do pasz dla krów, zawierający melasę oraz odpowiednie kwasy organiczne ułatwiające trawienie i zwiększające wykorzystanie pasz. Stosowana była w łącznej ilości 20 l dla krowy przez okres 6 tygodni tj. 2 tygodnie przed i 4 tygodnie po wycieleniu w dawkach po 0,5 l dziennie w dwóch porcjach rozcieńczając preparat wodą w stosunku 1:1. Tak przygotowaną Acetoną polewana była kiszonka bądź inne pasze a nawet stosowano ją rozcieńczając z wodą do picia.

Melasa, która wchodzi w skład Acetony poprawia smakowość paszy oraz stanowi doskonałą energetyczną pożywkę dla drobnoustrojów żwacza.

Rolnicy stosujący Acetonę stwierdzili, że zapobiega ona schorzeniu krów wysokowydajnych ketozie, powoduje zwiększenie wydajności mleka, zawartości tłuszczu i białka w mleku, zapobiega zaleganiu poporodowemu.

Trwałość tego dodatku do pasz wynosi 2 lata i jego przechowywanie nie wymaga specjalnych warunków.

Antonina Strąćicka

ROZPORZĄDZENIE Nr 42

**Wojewody Białkopodlaskiego
z dnia 25 maja 1993 r.**

w sprawie obowiązku zwalczania chwastów na obszarze całego województwa białkopodlaskiego.

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 1961 r. o ochronie roślin uprawnych przed chorobami, szkodnikami i chwastami (Dz.U.Nr 10, poz. 55 zm. 1989 Nr 35, poz. 192) i 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 26 lutego 1965 r. w sprawie zwalczania chorób i szkodników roślin uprawnych oraz chwastów (Dz.U.Nr 11, poz. 72) oraz art. 20 ust. 1 pkt 1 i art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o terenowych organach rządowej administracji ogólnej (Dz.U.Nr 21, poz. 123 i z 1991 r. Nr 75, poz. 328) po zaopiniowaniu przez Białkopodlaski Sejmik Samorządowy zarządza się, co następuje:

§ 1

Wprowadza się na terenie całego województwa obowiązek zwalczania chwastów występujących na terenach uprawnych i w miejscach użyteczności publicznej (place, ulice, drogi itp.).

§ 2

Obowiązkowi zwalczania podlegają chwasty szczególnie niebezpieczne jak: oset, ostrożeń, mlecz, mniszek, gorczyca polna (ognicha), rzodkiew świrzepa, pokrzywy, kaniańka oraz inne, których masowe występowanie grozi wyrządzeniem szkód gospodarczych lub wpływa negatywnie na estetykę miejsc użyteczności publicznej.

§ 3

Zwalczenie chwastów powinno być przeprowadzone poprzez wykonywanie następujących czynności:

- a) doczyszczanie materiału siewnego,
- b) stosowanie zabiegów agrotechnicznych, pielęgnacyjnych oraz mechanicznych, (wykaszanie, wyrywanie a w przypadku kaniańki wypalanie),
- c) użycia chemicznych środków ochrony roślin.

§ 4

Chwasty należy niszczyć w możliwie najwcześniejszym stadium rozwoju, najpóźniej przed kwitnieniem.

§ 5

Obowiązek zwalczania chwastów ciąży na użytkowniku gruntów lub jednostce organizacyjnej zarządzającej gruntami państwowymi.

§ 6

Chemiczne zabiegi chwastobójcze winny być wykonane zgodnie z obowiązującymi wymogami bezpieczeństwa i higieny pracy ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa ludzi, zwierząt i środowiska naturalnego.

§ 7

Winni nieprzestrzegania postanowień niniejszego rozporządzenia podlegają karze grzywny i karom dodatkowym.

§ 8

Nadzór nad wykonaniem rozporządzenia powierzam Wojewódzkiej Stacji Kwarantanny i Ochrony Roślin w Białej Podlaskiej.

§ 9

Rozporządzenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Białkopodlaskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jego ogłoszenia.

**WOJEWODA
Tadeusz KORSZEŃ**

OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO

w Grabanowie
organizuje

Dni Otwartych Drzwi *przewidywany program*

Dnia 27 czerwca 1993

1 • Seminarium wyjazdowe dla rolników do stacji Oceny Odmian w Uhninie - organizator Zespół Doradztwa Rolniczego w Parczewie

2 • Seminarium wyjazdowe dla rolników Gminy Czemierniki do Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli - organizator Zespół Doradztwa Rolniczego w Radzynie Podlaskim

3 W OŚRODKU DORADZTWA ROLNICZEGO W GRABANOWIE

- Seminarium nt. "Aktualne problemy pszczelarstwa" Dr. Walerian Maksymiuk - godz. 11³⁰. Obecni na seminarium będą mogli kupić matki pszczoły unasięnione i nieunasięnione
- Projekcja filmów rolniczych propagujących najnowsze osiągnięcia nauki rolniczej
- Doradztwo technologiczne
- Doradztwo komputerowe
- Sprzedaż wydawnictw o tematyce pszczelarskiej

4 STACJA OCENY ODMIAN w Ciciborze Dużym - zaprasza na spotkanie z Dyrekcją Stacji i na pola doświadczalne z uprawą roślin : zbóż , ziemniaków , kukurydzy , i innych roślin

5 W ZESPOLE DORADZTWA ROLNICZEGO w

6 Specjaliści doradztwa rolniczego przeprowadzą pokazy sprawności eksploatacyjnej opryskiwaczy

- Dnia 21 06 93 godz 10 Biernaty gm Łosice
- Dnia 22 06 93 godz 10 Zaliszcze gm Podedwórze
- Dnia 23 06 93 godz 10 Białka gm Radzyń Podl
- Dnia 24 06 93 Wisznice {ZDR}
- Dnia 25 06 93 Łukowce gm Biała Podlaska

Serdecznie zapraszamy

Gospodarstwo Państwa Urszuli i Mieczysława Doroszuków

Czułem się w obowiązku odwiedzić to gospodarstwo z racji prowadzonej "cichej obserwacji" przez wiele lat i szeregu kontaktów z właścicielami.

Ścisłej - znajomość nasza datuje się od uczestnictwa p. Mieczysława w olimpiadach Rolniczych.

Uczestnictwo w finałach olimpiad gwarantowało przydział talonu na niezbędny sprzęt rolniczy - niedostępny na wolnym rynku.

Aby znaleźć się w finale swoje wiadomości praktyczne i teoretyczne trzeba było zaprezentować na najwyższym poziomie.

Sukcesy męża zdopingowały p. Urszulę do rywalizacji - chociaż twierdzą, że stało się to również za namową męża. A wyniku tego współzawodnictwa nikt nie mógł przewidzieć.

Rok 1988 Finał XXVI olimpiady Wiedzy Rolniczej

Pani Urszula zajmuje I miejsce

Pan Mieczysław II miejsce

Rok 1989 Finał XXVII olimpiady Wiedzy Rolniczej w Milano-wie

Ponownie Pani Urszula I miejsce, Pan Mieczysław II miejsce.

W mieszkaniu gospodarza zastałem przy studiowaniu prasy rolniczej. Na tę czynność muszę znaleźć czas każdego dnia aby nie pozostać w tyle z osiągnięciami nauki rolniczej - tak stwierdził na wstępie pan Mieczysław.

Natomiast Pani Urszula zajęta była przygotowywaniem obiadu dla pracowników (w ramach pomocy sąsiedzkiej) pomagających przy budowie przechowalni ziemniaków.

Samo mieszkanie państwa Doroszuków to 2 piętrowy budynek z anteną satelitarną ściągający widok każdego przejeżdżającego przez wieś Nosów.

Budynek mieszkalny to wspólny dorobek naszego małżeństwa - stwierdzają jednocześnie państwo Doroszukowie. Natomiast sam wystrój, estetyka, wszelkie kompozycje wewnątrz to zasługa żony - twierdzi p. Mieczysław (Dodam że istniejący "błysk" wewnątrz podnosi urok wszystkich pomieszczeń).

Zwiedzając zabudowania gospodarstwa rzucają się w oczy nowe budynki wybudowane w ostatnich latach. Budynek - paszarnia, stodoła, garaże zostały wkomponowane z dużym smakiem w siedlisko bardzo wąskie. Wykończone w kolorze świadczą o dużym poczuciu estetyki.

Zauważyłem na chlewni tablicę gospodarstwo przykładowe ODR..... i od razu rzucam pytanie - a to aktualne?

Pan Mieczysław odpowiada. Byłem gospodarstwem przykładowym w okresie większego zatrudnienia specjalistów w ODR w Grabanowie. Odbywały się szkolenia praktyczne na plantacjach dla sąsiadów, wprowadzano nowe technologie uprawy, nawożenia dolistnego itp. Dziś już nie jest gospodarstwem przykładowym, ale współpracę z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego nie przerwał. Na zdobytych umiejętnościach z okresów współpracy bazuje w wprowadzeniu i wdrażaniu osiągnięć nauki. Jest czytelnikiem miesięcznika "Doradztwo Rolnicze". Ponadto częsta obecność specjalisty doradztwa rolniczego Pani Danuty Karmasz utwierdza mnie w słuszności podejmowanych decyzji.

Kilka lat temu gospodarstwo specjalizowało się w hodowli trzody chlewnej, dziś wygląda to trochę inaczej - twierdzi gospodarz.

Nastawiliśmy się raczej na produkcję roślinną. Zasiwy co roku kształtują się w granicach: 20 ha żyta, 20 ha pszenicy, 5 ha mieszanek i 10 ha ziemniaków.

Po cichu ukierunkowuję się na ziemniaki dlatego buduję przechowalnię. Uprawiam kilka odmian Bognę, Lotus, Lawinę oraz Fala. Ta ostatnia okazała się najlepsza w ubiegłym roku 350q/ha. Odmianę Lawina na rozmnażanie nabyłem za pośrednictwem Ośrodka Doradztwa Rolniczego - chociaż do samych sadzonek mam zastrzeżenie.

Gospodarstwo pod względem umaszynowania - kontynuuje rolnik - mam dobrze wyposażone. Potwierdzam tę wypowiedź. Na stanie 4-y ciągniki różnej mocy, kombajny, samochód ciężarowy, osobowy-Polonez, oraz wysokiej klasy sprzęt do zabiegów ochrony roślin. W ostatnich tygodniach podjąłem decyzję o budowie przechowalni na ziemniaki.

Oglądałem tę inwestycję. Jest już poważnie zaawansowana i życzę Panu Mieczysławowi aby wpłynęła pozytywnie na końcowe wyniki finansowe gospodarstwa.

Zapytany rolnik o doskonalenie swoich umiejętności zawodowych odpowiada krótko "Wiedzę swoją doskonale przy każdej nadarzającej się okazji. Twierdzą że zdobyta wiedza najszybciej procentuje a to się musi liczyć".

Wszystkie wyznania Państwa Doroszuków potwierdzają o nich opinie panującą w Gminie Leśna Podlaska.

..."Gospodarują z dużym rozmachem, zawsze coś nowego wprowadzają i udoskonalają w gospodarstwie.

Widać, że gospodarke prowadzą myśląc o przyszłości.

Dodam, że Państwo Doroszukowie mogą się cieszyć z osiągnięć w gospodarstwie, ale dodatkowych sił, uśmiechu i pełni radości dostarczają im dzieci:

Syn Andrzej - lat 6 uczęszcza do zerówki w Nosowie. Jak na swoje lata wysoki, podobny do mamy, oraz długo oczekiwana 1,5 roczna Agatka podobizną skłaniającą się do ojca.

Kończąc wizytę twierdzą, że gospodarstwo Państwa Doroszuków można stawiać za wzór innym młodym rolnikom

inż. B. Chachulski

BIZON spółka z o.o w Płocku

Uprzejmie informujemy, że w wyniku podpisanej w dniu 01.06.1993 roku umowy pomiędzy zarządem Bizon sp. z o.o w Płocku a Zarządem Europejskiego Funduszu Wsi Polskiej - CONTER PART FUND w Warszawie i zarządem Banku Gospodarki Żywnościowej w Warszawie, Europejski Fundusz Wsi Polskiej przeznacza 20 mld zł kredytu na zakup kombajnów zbożowych produkowanych przez Bizon sp. z o.o w Płocku. Kredyt mogą uzyskać rolnicy indywidualni oraz spółki rolnicze którzy:

- a) posiadają nie mniej niż 50 ha powierzchni upraw zbożowych, lub spółki rolników posiadających osobowość prawną, których łączna powierzchnia upraw jest nie mniejsza niż 50 ha,
- b) terminowo i na bieżąco realizują swoje zobowiązania kredytowe,
- c) dokonują wpłaty w kwocie nie mniejszej niż 40 procent nabywanego kombajnu

Kredyt na zakup kombajnu udzielany jest na okres do 5 lat z możliwością rocznej karencji spłaty kredytu. Oprocentowanie wynosi 0,75 stopy podstawowej banku centralnego.

Bizon sp. z o.o. udziela poręczeń gwarantujących spłatę kredytu przez nabywającego kombajn zbożowy.

Umowa obowiązuje od dnia 01.06.1993 r. do 31.08.1993 r.

Wszelkie dodatkowe informacje można uzyskać w Bizon sp. z o.o. Płock ul. Otolifńska 25 tel. 664017, 629526, fax (0-24) 623745, 624961, tlx 83331 oraz w Wojewódzkich Oddziałach Banku Gospodarki Żywnościowej.

z poważaniem

Dyrektor d/s marketingu i sprzedaży

(-) mgr inż. W. Gąsiorowski

Rolnik! Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe "Anikor" w Parczewie oferuje: stolarkę budowlaną, materiały pokryciowe, szkło, farby i lakiery, płyty drewnopochodne. Świadczy również usługi: szklarskie, stolarskie oraz sprowadzanie towarów na zamówienie. Parczew ul. Kościuszki 23 Pawilon Handlowy ul. Bema 2 Sprzedajemy towary po najniższych marżach.

Pielęgnowanie kwiatów ciętych.

Kwiaty cięte wazonie stanowią najpiękniejszą dekorację mieszkania. Aby jednak były one ozdobą należy o nie dbać aby jak najdłużej były świeże. Kwiaty zwiędnięte i pożółkłe liście powinny być usuwane, starannie umyty wazon - napełniany codziennie świeżą wodą. Kwiaty muszą stać wazonie swobodnie. Dolne końce łodyg należy pozbawić liści, gdyż gnijąc powodują szybsze wędnięcie kwiatów.

Kwiaty z własnego ogródka należy ścinać w kilka godzin po deszczu (lub podlaniu) rano albo przed wieczorem (nie w pełnym słońcu) - najlepiej w dużych pąkach.

Kwiaty zakupione należy po przyjeździe do domu przygotować do umieszczenia wazonie: dolne odcinki łodyg (1 - 2 cm) ścinać skośnie ostrym nożem, usunąć liście do połowy łodyg.

Łodygi fiołków alpejskich oraz zdrewniałe łodygi innych kwiatów i krzewów dobrze jest naciąć wzdłuż lub zmiażdżyć młotkiem (najlepiej robić to w wodzie, aby do komórek łodygi nie dostawało się powietrze). Można je też na kilkanaście sekund włożyć do wrzątku.

Kwiaty wstawia się do czystej wody o temperaturze pokojowej (nie lodowato zimnej i nie letniej). Niektórym kwiatom (groшек pachnący, irysy, narcyzy) służy dodanie do wody szczypty cukru, innym (róże) pół łyżeczki chlorku wapnia na 1 litr wody. Można też końce łodyg włożyć do kawałka surowego ogórka i razem wstawić do wazonu.

Wędnięte kwiaty (róże, gerbery, bez-lilak) można ożywić przez włożenie ich na kilka godzin do napełnionej zimną wodą wanny, tak samo wpływa też zanurzenie końców łodyg we wrzątku (bez, chryzantemy, róże, gerbery).

Należy też pamiętać, że niektóre gatunki kwiatów wstawione razem do wazonu oddziałują na siebie ujemnie (nie znoszą się wzajemnie narcyzy i tulipany).

Inne gatunki kwiatów mogą wpływać na siebie dodatnio i wstawione razem do wazonu dłużej zachowują świeżość.

Wazonów z kwiatami nie należy ustawiać w miejscu narażonym na bezpośrednie działanie promieni słonecznych a na noc najlepiej je wynieść do chłodnego pomieszczenia, zwłaszcza wtedy gdy mieszkanie jest ogrzewane ogrzewaniem centralnym. Pamiętać też należy, że kwiaty nie lubią dymu z papierosów.

Opracowała: Zofia Pawłowicz - specjalista d/s wgd.

HOŁOWIEC JAN zam. Zeszczynka gm. Sosnówka
Sprzedam tanio wiązałkę WC-5, przetrząsacz widłowy do siana, kosiarkę listwową "Osa", grabiarkę konną.

IZDEBSKI STANISŁAW zam. Szafków 19
Sprzedam tanio młocarnię samoczyszczącą i prasę Kuna a kupię kombajn ziemniaczany "Anna"

ROMAN POTIOPA zam. Stara Kornica 26
Sprzedam wiązałkę WC-5 stan dobry, oraz maszynę czyszczącą z prasą stan dobry - tanio.

Nie przegap okazji! Hurtownia Wielobranżowa "Agrowista" oferuje: - materiały budowlano-instalacyjne, środki do produkcji rolnej (nawozy wieloskładnikowe w tym dolistne) oraz maszyny i sprzęt rolniczy.

Zapraszamy do naszych punktów w godz. 8⁰⁰ - 16⁰⁰

Parczew ul. Słoneczna 10 tel. 54-20-63

ul. Składnicowa tel. 54-34-95

Kupując u nas zrobisz dobry interes!

Żywnienie rodziny - surówki i napoje.

Surówka z pomidorów i papryki

Pokrajane w cząstki pomidory ułożyć w formie wianuszka na białej salaterce i posypać cebulą pokrojoną w kostkę lub szczypiorkiem. W środku ułożyć pokrojoną w paski czerwoną, żółtą i zieloną paprykę. Posolić i posypać pieprzem. Z żółtka i oleju sporządzić majonez, przyprawić do smaku solą, kwaskiem cytrynowym, można też dodać kilka łyżek śmietany. Majonezem polać ułożone na salaterce warzywa i posypać drobno pokrojonym szczypiorkiem.

Tradycyjnie do takiej surówki dodaje się ogórki, jednak lepiej jest podać mizerię z ogórków oddzielnie, gdyż znajduje się w nich substancja niszcząca zawartą w pomidorach witaminę C.

Surówka z kapusty białej lub włoskiej

Pół kilograma kapusty białej po oczyszczeniu i umyciu drobno poszatkować. 2 cebule obrać i pokrajać w kostkę. Kapustę wymieszać z cebulą, przyprawić do smaku cukrem, kwaskiem cytrynowym i solą. Wymieszać ze śmietaną i drobno pokrojonym szczypiorkiem. Włożyć do salaterki, posypać zieloną pietruszką.

Napoje:

Kwas chlebowy

Na sporządzenie 5 litrów kwasu potrzeba 40 dkg chleba razowego, 25 dkg cukru, 3 dkg drożdży, 3 dkg cukru zrumienionego na karmel.

Lekko podrumieniony chleb pokroić, zalać przegotowaną, gorącą wodą i pozostawić na 1 dzień. Następnie przedcedzić, do płynu dodać drożdże, cukier i karmel. Przykryć i ponownie pozostawić na 1 dzień. Potem zlać do wyparzonych butelek, butelki zamknąć i wynieść w chłodne miejsce. Po 3 - 4 dniach kwas nadaje się do spożycia.

Kwas jabłkowy

Na 2 litry wody potrzeba: pół kg jabłek, 3 - 4 dkg rodzynek, można też dodać świeże porzeczki, kilka łyżek cukru do smaku. Umyte, drobno pokrojone jabłka zalać letnią, przegotowaną wodą z dodatkiem rodzynek, porzeczek. Po 24 godz. zlać do wyparzonych butelek, zamknąć i pozostawić w chłodnym miejscu. Po 3 dniach napój nadaje się do picia.

Napój z maślanek i owocami

3 szklanki maślanek zmiksować dokładnie z 30 dkg owoców (maliny, truskawki, porzeczki, poziomki). podczas miksowania dodać kilka łyżeczek cukru pudru do smaku. Zamiast maślanek można użyć zsiadłego mleka

Napój z zsiadłego mleka z ogórkiem

3 szklanki zsiadłego mleka wymieszać dobrze z drobno pokrojonym ogórkiem. Pęczek koperku drobno pokroić, rozetrzeć z solą i dodać do mleka. Pozostawić w lodówce na 2 godziny, po czym przedcedzić i wlać do szklanek. Podawać bezpośrednio po sporządzeniu.

Sok pomidorowy z serwatka

1 szklankę soku pomidorowego, 2 szklanki serwatki, 1 szklankę śmietany wymieszać w mikserze lub trzepaczką, dodać sól, cukier do smaku, następnie schłodzić w lodówce. Podawać bezpośrednio po sporządzeniu.

Opracowała: Danuta Potapczuk - specjalista d/s wgd.

Powrót z miasta na wieś.

Gospodarstwo Pana Martychowca Mikołaja położone jest we wsi Wygnanka gm. Sosnówka. Ogólna powierzchnia gospodarstwa wynosi 36,6 ha w tym użytki rolne wynoszą 24,32 ha, grunty orne 18,19 ha użytki zielone 6,13 ha. Gleby na ogół są średniej jakości, szczególnie dominuje kl. IV a i IV b. Specjalizuje się w hodowli trzody chlewnej w cyklu zamkniętym. Średnio utrzymuje 10 sztuk loch, od których prosięta przeznaczane są do dalszego tuczu. Ze zbytym tuczników nie ma większego problemu, gdyż ZM Łuków odbierają tuczniaki bezpośrednio z gospodarstwa. Martychowiec Mikołaj do 1979r. pracował w Lublinie. Przywiązanie jak i zamiłowanie do ziemi zachęciło go do powrotu na wieś. W roku 1979 wraz z żoną Eugenią powrócili na gospodarstwo rodziców żony. Do czasu powrotu gospodarstwo to było jako ogólnorolnicze, ale poziom jego gospodarowania zaliczane było do lepszych we wsi w gminie, ale w uprawie polowej dominowało uprawa żyta, owsa i ziemniaków, a z pogłowia zwierząt utrzymywano zarówno bydło, trzodę chlewną i owce. Założeniem Martychowca Mikołaja było jedno, ukierunkowanie na jedną gałąź produkcji i podniesienie plonów zbóż i ziemniaków jak i przyrostów zwierząt inwentarskich. Z problemami tymi zwrócił się bezpośrednio do specjalistów WOPR a obecnie ODR. Po przeanalizowaniu jego gospodarstwa podjęto wspólnie, że najlepszym rozwiązaniem będzie tucz trzody chlewnej. Podjęcie takiej decyzji uzależnione było zarówno od struktury gospodarstwa jak i zamiłowania rolnika. W roku 1980 rozpoczął budowę chlewni, przy której budowie instruktorem służyli specjaliści ODR. Dostarczono mu zgarniak obornika, poidła smoczkowe, karmnik automatyczny do zadawania pasz sypkich. Współpracę z ODR nawiązał bezpośrednio po powrocie na wieś, a w roku 1982 gospodarstwo jego zostało zakwalifikowane jako wdrożeniowe, którym to jest do chwili obecnej. W okresie 12 lat gospodarstwo zmieniło się dość znacznie. Zostało w pełni zmechanizowane. W strukturze zasiewów nastąpiła radykalna zmiana. Do uprawy wprowadził uprawę grochu pastewnego, dyni pastewnej, łubinu. Ze zbóż dominuje uprawa pszenicy ozimej i jarej oraz jęczmień jary i ozimy. Plony zbóż osiąga w granicach 50 q z ha, a ziemniaków 300-350 q ha. Ziemniaki w 50% zbioru przeznacza na zakiszenie w okresie jesiennym zabezpieczając w ten sposób przed nadmiernymi stratami. Uprawa grochu pastewnego jak i łubinu zwiększyła zasoby białka w gospodarstwie. W żywieniu trzody chlewnej stosuje normowane żywienie na podstawie opracowanych dawek pokarmowych przez specjalistów ODR. Osiągnięcia w tym gospodarstwie są przenoszone na gospodarstwa sąsiadów. Osiągnięciami swymi chętnie dzieli się z innymi rolnikami. Oddziaływanie jego wpłynęło na rozszerzenie upraw grochu pastewnego i łubinu na terenie gminy. Mimo że ostatnie lata są niezbyt sprzyjające w rolnictwie, Martychowiec Mikołaj nie rezygnuje z gospodarstwa i z tuczu trzody chlewnej. W dalszym ciągu podnosi swoją wiedzę poprzez współpracę z ODR i czytanie prasy rolniczej.

Baj Władysław

SPOSTRZEŻENIA DORADCY

Teren mojego działania obejmuje wsie raczej o słabych glebach. Tak jak i w innych gminach są rolnicy, którzy lepiej i słabiej prowadzą swoje gospodarstwa w zależności od swoich możliwości finansowych. Produkcja zwierzęca jest tak dopasowana na ile pozwalają im uzyskiwane plony z produkcji roślinnej. Jednak w ostatnich dwóch latach zaobserwowałem zachwiane korelacji produkcji zwierzęcej i roślinnej. Rolnikom mimo odpowiedniej obsady zwierząt w stosunku do plonów zaczęło brakować niekiedy paszy. Rolnicy ulegając uwczesnej koniunkturze zmniejszyli uprawę mieszanek zbożowych na korzyść upraw jednoga-

tunkowych. Okazało się, że nie wszyscy rolnicy uzyskali spodziewany plon podejmując takie decyzje. Tam, gdzie gospodarstwa słabiej prosperowały (często z braku środków) na glebach o niższej kulturze, uprawa zbóż przede wszystkim na paszę stała się mniej opłacalna. Dlatego na spotkaniach z rolnikami starałem się podpowiadać rolnikom takie płodozmiany gdzie były mieszanki zbożowe. Zwłaszcza, że na terenie mojej pracy są gleby słabsze, a uprawa większości zbóż jednogatunkowych jest mniej wydajna. Mieszanki zboża jarego, a zwłaszcza jęczmienia z owsem charakteryzują się większym plonem niż uprawy jednogatunkowe, zwłaszcza na glebach gorszych. Mieszanki w mniejszym stopniu ulegają zachwaszczeniu i są bardziej odporne na choroby, a zatem nie potrzebują tak intensywnych zabiegów chemicznych. Są też bardziej tolerancyjne na niekorzystny rozkład opadów. Mieszanki zbożowe mają wyższą wartość pastewną w przeliczeniu np na plon białka z hektara i lepsza jest wartość odżywcza takiej paszy. Przy wyborze mieszanki zbożowej trzeba wziąć pod uwagę to, czy w czystym siewie udaje się ona dość dobrze przy określonych warunkach gospodarstwa, oraz to, czy odpowiednie odmiany charakteryzują się różnorodnością dojrzewania. Komponentami mieszanek poprawiającymi plon i wartość białka na glebach słabszych jest owies, natomiast na glebach lepszych jest pszenica. Tam, gdzie gleby są słabsze i ulegają przesuszeniu można wysiewać mieszanki zbożowe np 80 kg jęczmienia z 60 kg owsa, a kiedy warunki są wilgotniejsze 60-70 kg jęczmienia i 90-100 kg owsa. Na glebach lepszych można wysiewać 60-70 kg jęczmienia i ok. 110 kg pszenicy na ha. Wielu rolników już w bieżącym roku powróciło w swoich płodozmianach do mieszanek zbożowych np. Wiśniewski Leszek ze wsi Leitnie, Szyszkowski Zbigniew ze wsi Stepków.

mgr W Byra

Zastosowanie standardowego zestawu T-1 w nawożeniu azotowym zbóż.

Rolnik korzystając z zaleceń nawozowych dostarczonych przez OSCHR potrzebuje nawozowe azotem zbóż musi określić samodzielnie uwzględniając: odczyn (pH) gleby, ilość opadów w ziemie, przedplon i nawożenie pod przedplon, dobór gatunków i odmian, poziom ochrony chemicznej roślin. Dawki azotu do 60 kg/ha stosujemy jednorazowo przed ruszeniem wegetacji zbóż ozimych lub przed siewem zbóż jarych. Dawki azotu powyżej 60 kg/ha dzielimy na 2 części. Pierwszą część stosujemy przed ruszeniem wegetacji ozimin lub siewem zbóż jarych, a drugą w fazie strzelania w źdźbło. Pierwsza część powinna stanowić od 40% (na dobrych glebach, przy małej ilości opadów w ziemie i po dobrych przedplonach) do 60% (na słabych glebach, przy obfitych opadach zimą i słabych przedplonach) dawki całkowitej azotu.

Wielkość i termin stosowania drugiej dawki azotu pod zboża zależy od stanu roślin i przebiegu pogody w okresie wiosennym. Przy ustalaniu tej dawki azotu bardzo przydatne rolnikowi są wyniki testu barwnego przeprowadzonego za pomocą standardowego zestawu T-1.

Zestaw T-1 posiada już część specjalistów ODR, którzy dla zainteresowanych przeprowadzają testy. Oznaczenia wykonuje się w soku wyciśniętym z roślin pobranych na początku strzelania w źdźbło. Do jednej kropli soku dodaje się 1-2 krople odczynnika dwufenyloaminy. Na podstawie uzyskanego zabarwienia oceniamy potrzeby nawożenia zbóż azotem. W zależności od wyników testu drugą dawkę azotu można zmniejszyć o 25%, zwiększyć 25-50%, zastosować całą zaplanowaną dawkę lub też zrezygnować ze stosowania drugiej dawki nawozów azotowych. Ponadto wyniki testu i przebieg warunków atmosferycznych umożliwia nam ustalić termin stosowania drugiej dawki azotu, w fazie strzelania w źdźbło czy też opóźnić nawożenie do początku kłoszenia. Zestaw T-1 pozwala rolnikowi zastosować optymalne nawożenie azotowe zbóż. W miesiącu maju przeprowadziłam szereg badań materiału roślinnego zbóż jarych. W większości wynik przeprowadzonych testów barwnych wskazywał na potrzebę uzupełnienia wiosną nawożenia azotowego.

mgr inż. Jadwiga BARDADIN

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych

Delegatura w Białej Podlaskiej ul. Brzeska 16 tel. 43-20-42 wew.4

Grupa założycielska Towarzystwa:

- Fundacja Akcji Demokratycznej, Fundacja Pomocy Społecznej SOS, Fundacja Społeczna "Solidarności", Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych,
- międzynarodowe Konsorcjum Towarzystw Ubezpieczeń Wzajemnych i Spółdzielczych EURESA Holding S A,
- Bank Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych,
- samorządy terytorialne z Częstochowy, Opola, Piły i Braniewa,
- 106 banków spółdzielczych.

Po pół wieku wraca na polski rynek ubezpieczeniowy zapomniana już prawie u nas zasada wzajemności, reprezentowana przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych "TUW". Ubezpieczenia wzajemne polegają na stowarzyszeniu osób nie w celach zarobkowych, lecz dla wspólnego pokrycia wśród nich szkód. Towarzystwo obejmuje ochronę tylko swoich członków, którzy dysponując równym głosem, sami dla siebie wybierają władze Towarzystwa.

Członkiem Towarzystwa można zostać po wykupieniu udziału i wpłaceniu wpisowego (łącznie 20.000,-). Dla osób prawnych kwota ta wynosi 600.000,-

Po wypłaceniu odszkodowań i pokryciu kosztów administracyjnych nadwyżkę bilansową przeznacza się na zwroty dla Członków lub na obniżenie im składki w kolejnym okresie rozliczeniowym.

Za 1992 r. 20% składki w ubezpieczeniach mieszkań zostało zwrócone naszym Członkom.

Główni reasekuratorzy to:

MACIF - największe we Francji towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych posiadające roczny zbiór składki na poziomie 30 bilionów zł. (10 mld. franków),

FOLKSAM - drugi ubezpieczyciel Szwecji, spółdzielnia ubezpieczeniowa,

PREVOYANCE SOCIALE - dziesiąty ubezpieczyciel w Belgii.

Przystępując do "TUW" zapewnisz sobie:

- najlepsze warunki ubezpieczeń za najbardziej sprawiedliwą cenę,
- prawo współdecydowania o kierunku rozwoju "TUW"
- udział w podziale nadwyżki bilansowej.

ZAPRASZAMY

ZWALCZANIE STONKI ZIEMNIACZANEJ

Jednym z najgroźniejszych szkodników ziemniaka jest stonka ziemniaczana. Występując masowo może zniszczyć całe plantacje. Gołęzy spowodowane przez stonkę mogą obniżyć plon ziemniaków nawet o 80%. Najskuteczniejszą metodą zwalczania stonki ziemniaczanej jest opryskiwanie plantacji preparatami chemicznymi.

Poniższa tabela przedstawia wykaz preparatów do zwalczania stonki ziemniaczanej w/g cen w GRANBUD Łosice. Przy wyborze środka rolnicy powinni kierować się nie tylko ceną ale i warunkami atmosferycznymi panującymi w czasie oprysku oraz przewidywanym terminem zbioru.

NAZWA PREPARATU	KLASA TOKSY- CZNOŚCI	OPTYMALNA TEMPERATURA DZIAŁANIA	KARENCEJA W DNIACH	OPAKOWA- NIE	CENA OPAKOWANIA	DAWKA NA 1 HA	KOSZT PREPARATU NA 1 HA W ZŁ
Bancol 50 WP	III	pow. 10 °C	21	0,5 kg	160 000	0,3-0,4 kg	96 000 - 128 000
Chloromecyd	II	15-20 °C	14	0,5 l	32 000	2-2,5 l	128 000 - 160 000
Decis 2,5 EC	IV	pon. 20 °C	7	0,5 l	180 000	0,2-0,3 l	72 000 - 108 000
Ekalux 25 EC	II	pow. 15 °C	30	1 l	210 000	0,75-1 l	157 500 - 210 000
Enolofos	I	pow. 10 °C	14	1 l	200 000	0,5-0,75 l	100 000 - 150 000
Fastac 10 EC	IV	pon. 20 °C	7	0,25 l	140 000	0,08-0,1 l	44 800 - 56 000
Karate 025 EC	III	pon. 20 °C	7	1 l	350 000	0,2-0,3 l	70 000 - 105 000
Marshal 250 EC	III	pow. 15 °C	7	1 l	220 000	1-1,5 l	220 000 - 330 000
Propotox M pl.	III	15-20 °C	7	0,5 l	50 000	3-4 l	300 000 - 400 000
Sumi-Alpha 050EC	III	pon. 20 °C	14	0,25 l	95 000	0,2-0,25 l	76 000 - 95 000
Zolone 35 EC	II	pow. 15 °C	15	1 l	300 000	1,5-2 l	450 000 - 600 000

ROZTWÓR SALETRZANO-MOCZNIKOWY SZANSĄ DLA ROLNICTWA I ŚRODOWISKA

Pod takim tytułem Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Grabowie realizuje projekt demonstracyjny w czterdziestu jeden gospodarstwach na terenie czterech gmin: Huszlew, Łosice, Sarnaki i Stara Kornica.

Nawóz ten, nazywany również w skrócie jako RSM, znajduje coraz szersze zastosowanie w rozwiniętych rolniczo krajach. Najwięcej zużywają Stany Zjednoczone. Jest to wielkość rzędu 10 mln. ton rocznie. RSM jest szeroko stosowany także w Niemczech, Szwajcarii, Francji, a także u naszych południowych sąsiadów. We Francji np. zużycie płynnego nawozu saletrzano-mocznikowego zwiększyło się o ponad 400 tys. ton w latach 1980-90.

Jakie względy przemawiają za szybkim i szerokim upowszechnieniem płynnych nawozów w rolnictwie? Otóż zastosowanie RSM w miejsce tradycyjnych nawozów pozwala na:

- eliminowanie opakowań (worków) polietylenowych oraz ciężkich ręcznych prac przeładunkowych;
- ograniczenie kosztów dystrybucji, magazynowania i wysiewu;
- pomniejszenie kosztów nawożenia. Cena RSM z Puław wynosi 1,4 mln. zł/tonę (cena z maja 1993r.), co sprawia, że jednostka azotu w tym nawozie jest tańsza o 30-40% w porównaniu z mocznikiem lub saletrą amonową;
- używanie wysokiej dokładności nawożenia i racjonalne dawki wazanie azotu w zależności od zapotrzebowania roślin;
- połączenie nawożenia z opryskami środkami ochrony roślin i regulatorami wzrostu co pozwala na zmniejszenie ich o ok. 20% bez obniżania skuteczności;
- ufatwienie aplikacji nawozów.

Stosowanie nawozów płynnych, które równolegle mogą być wchłaniane przez system korzeniowy oraz liście pozwala na zmniejszenie powierzchniowych strat nawozu podczas jego wysiewu i znaczące ograniczenie wymywania nawozu do wód powierzchniowych i gruntowych.

Produkcja nawozów płynnych w formie RSM eliminuje konieczność ich stężenia, granulację, sortowanie, pakowanie, co jest konieczne przy nawozach granulowanych. Technologia ta znacznie zmniejsza emisję pyłów do atmosfery oraz "zrzutów" związków azotu do ścieków. Produkcja RSM wymaga mniejszej ilości pary i energii elektrycznej, a jednocześnie nie wymaga budowy drogiej instalacji do odpylania tzw. wieży granulacyjnej.

W Polsce RSM stosowany jest w nieznacznych ilościach. Realizowany przez ODR projekt ma na celu propagowanie wśród rolników tej formy nawożenia azotowego.

W naszym regionie produkcją tego płynnego nawozu azotowego na szeroką skalę podjęły się w 1990 r. Zakłady Azotowe w Puławach.

RSM stanowi mieszaninę wodnych roztworów saletry amonowej i mocznika w stosunku molowym jak 1:1. Roztwór ten zawiera trzy formy azotu nawozowego, to jest amonowego, azotanowego i amidowego w stosunku 1/4:1/4:1/2. RSM ze względu na korzystny stosunek różnych form azotu zapewnia roślinom wyrównaną podaż tego czynnika odżywczego w czasie. Azot azotanowy działa natychmiast, amonowy zużywa się nieco wolniej, mocznik musi ulec przemianie do formy możliwej do wchłonięcia przez roślinę. RSM jest lekko alkaliczny i może zawierać niewielkie ilości wolnego amoniaku. Zakłady Azotowe w Puławach wytwarzają trzy rodzaje roztworu różniące się zawartością azotu tj. RSM-28%, RSM-30%, RSM-32%.

Podstawowym produktem jest jednak roztwór zawierający 32% azotu i ten właśnie został zastosowany na demonstracjach u rolników. Oprysk został wykonany na zbożach ozimych, jarych, łąkach i pastwiskach w formie dolistnej. Planowany jest także

oprysk na ziemniaki i ściernisko. Spostrzeżenia i uzyskane efekty zostaną omówione w następnym numerze miesięcznika "Doradztwo Rolnicze".

Roztwór można stosować w pełnym zakresie do nawożenia przedsiwiewnego i ograniczonym do nawożenia pogłównego roślin uprawnych i trwałych użytków zielonych. Najmniej wrażliwe są zboża i trawy, najbardziej wrażliwe są rośliny okopowe. RSM można również stosować do przyspieszania rozkładu resztek pożywnych, a przede wszystkim słomy po zbiorze zbóż kombajnem-oprysk na ściernisko. Rośliny uprawne należy opryskiwać po okresach łagodnej pogody. Posiadają one wtedy wykształconą woskową warstwę ochronną i dlatego są bardziej odporne na ewentualne parzące oddziaływanie roztworu. Mniejszą odporność wykazują rośliny po dłuższych okresach ziej pogody (długotrwała susza). Oprysków nie należy wykonywać przy wysokich temperaturach (powyżej 20 stopni) oraz w okresie występowania przymrozków. Najkorzystniejsze jest nawożenie wieczorem w niższych temperaturach otoczenia. Przy stosowaniu RSM należy używać w opryskiwaczach rozpylacze szczelinowe przy ciśnieniu roboczym max. 0,5 MPa (ok. 5 atm.) po by uzyskać duże krople oprysku. Ważne jest także dobre wymieszanie cieczy roboczej (opryskiwacz powinien posiadać mieszadło mechaniczne lub układ stałej cyrkulacji cieczy). Wyklucza się wówczas ryzyko poparzenia roślin. Stężenie cieczy roboczej zależy od stadium rozwoju roślin i wynosi od 3% (dla ziemniaków na początku kwitnienia, przy większych stężeniach stosować w tylko w międzyrzędzia za pomocą węży rozlewowych) do 15% (dla zbóż w okresie krzewienia oraz traw).

Roztwór saletrzano-mocznikowy podobnie jak wszystkie nawozy azotowe jest korozyjny dla metali kolorowych i stali węglowej, dlatego do nawożenia dolistnego należy stosować opryskiwacze wyposażone w części stykające się z cieczą roboczą wykonane z plastiku lub stali nierdzewnej. RSM może też posiadać w sobie środek przeciwkorozyjny wówczas nie zachodzi konieczność wymiany części. Wskazane jest kilkakrotne płukanie opryskiwacza po wykonanym oprysku.

BHP w pracach z RSM

Roztwór saletrzano-mocznikowy nie jest toksyczny. Przy przypadkowym spożyciu roztworu należy podać środki wykrztusne i doprowadzić do wymiotów. W razie większych zaburzeń skontaktować z pomocą lekarza. Opryskane powierzchnie skóry należy zmyć wodą z mydłem. W przypadku zaprzyskania oczu należy je natychmiast przepłukać wodą. RSM jest produktem niepalnym i niewybuchowym. Powstające w wyniku odparowania wody, krystaliczne narosty (mieszanina saletry amonowej i mocznika) mogą w połączeniu z materiałami organicznymi w sprzyjających warunkach spowodować samozapłon, dlatego też nie wolno dopuszczać do powstawania narostów krystalicznych. Uniknąć ich można poprzez splukiwanie wodą rozlewów lub już powstałe narosty. Ta uwaga odnosi się także do odzieży. Przepłukać wodą należy także wszystkie maszyny i urządzenia oraz zbiorniki po każdorazowym opróżnieniu z roztworu i pozostawieniu na dłuższy okres w stanie nieużywanym. Przy opryskach należy używać odzieży ochronnej.

Opracowali:

K. Kuresza, B. Filatiuk

Skład chemiczny i własności fizyczne RSM

Rodzaje RSM	Ilość N w kg w 100 l roztworu	Zawartość N w % w formie		Temperatura krystalizacji °C
		mocznika	saletry amonowej	
RSM-28%	33,8	14±0,4	14±0,4	— 17
RSM-30%	39,0	15±0,4	15±0,4	— 9
RSM-32%	42,2	16±0,4	16±0,4	0

**RAPORT TYGODNIOWY Z HANDLU TARGOWISKOWEGO W OKRESIE OD 24 MAJA DO 29 MAJA W/G MELDUNKÓW
Z OŚRODKÓW DORADZTWA ROLNICZEGO.**

	Ilo jeundztwo	PSZENICA			ZITO			JECZMIEN			MIESZANKA			ZIEMNIAKI		
		tus zł/dt			tus zł/dt			tus zł/dt			tus zł/dt			tus zł/dt		
		MIN	MAX	MEDIANA	MIN	MAX	MEDIANA	MIN	MAX	MEDIANA	MIN	MAX	MEDIANA	MIN	MAX	MEDIANA
1	BIALYSTOK	240	260	250	190	210	205	230	240	235	210	260	230	60	70	60
2	BIALA PODLASKA	230	270	240	190	210	200	220	230	225	220	250	235	50	90	70
3	BIELSKO BIALA	280	300	300	260	280	280	260	300	290	280	300	290	160	200	180
4	BYDGOSZCZ	280	300	300	220	280	260	280	300	285	230	280	260	160	240	200
5	CIECHANOW	260	290	275	220	230	230	270	270	270						
6	ELBLAG	260	280	270	230	240	235	250	260	250	250	260	250	120	200	200
7	KALISZ	280	320	300	220	260	250	255	300	290	250	300	280	200	250	230
8	KATOWICE	270	300	280	260	300	260	260	280	275	280	280	280	150	250	160
9	KIELCE	250	290	260	220	250	250	250	290	250				80	180	125
10	KOSZALIN	290	300	300				280	280	280				200	350	250
11	KRAKOW	240	300	260	220	280	230	220	290	230	200	260	230	120	160	140
12	KROSNO	250	300	290				250	280	265				150	160	150
13	LEGNICA	230	260	245				215	215	215				200	275	245
14	LESZNO	280	300	300	220	260	240	250	250	250	260	290	270	260	290	280
15	LODZ	280	300	290	230	250	240	280	300	300	280	280	280	130	220	160
16	LOMZA	250	300	260	180	240	220	230	280	270	230	270	255	60	70	60
17	LUBLIN	240	260	250	200	225	215	230	230	230	220	250	240	60	90	75
18	NDOWY SĄCZ	280	290	280	240	280	260	260	290	280	260	280	270	130	200	140
19	OSTROLEKA	265	295	270	205	225	215				255	270	260	75	95	90
20	PILA	280	300	285	260	280	260	280	300	295	280	300	290	180	300	210
21	PIOTRKOW TRYBUN	280	300	290	230	250	240	280	300	280	270	280	270	100	170	140
22	PLOCK	270	275	272.5	230	250	235	260	300	270	260	270	270	110	130	120
23	POZNAN	275	300	285	230	260	252.5	250	300	280	270	280	280	180	270	210
24	RADOM	240	280	265	200	230	220	240	300	265				80	140	90
25	RZESZOW	250	280	270	240	240	240	260	270	265	220	250	235	90	160	100
26	SIEDLCE	255	280	270	210	240	210	265	280	270	250	270	260	65	95	80
27	SKIERPNIOWICE	280	300	280	240	260	240	280	300	290	280	320	290	100	200	120
28	SUWALKI	280	300	280	230	260	250	270	280	280	250	290	270	110	140	120
29	SZCZECIN	350	350	350	300	300	300							250	300	280
30	TARNOW	260	310	270	240	290	240	260	290	260				80	140	100
31	TARNOBREZEG	220	260	250	220	230	220	220	250	240	200	230	220	70	100	100
32	TORUN	230	300	280	230	290	260	230	280	270	260	280	270	120	200	190
33	WALBRZYCH	300	320	300										225	300	275
34	WARSZAWA	270	280	275	200	240	225	270	280	270	240	280	270	110	250	140
35	WLOCLAWEK	275	290	285	240	260	250	270	300	290	265	290	280	140	210	155
36	WROCLAW	260	280	270	220	220	220							240	250	250
37	ZAMOSC	220	250	240	215	220	220							60	80	62.5

Informacje o cenach na targowiskach można uzyskać w Zespołach Doradztwa Rolniczego.

	Ilo jeundztwo	PROSIETA			JAJA			JABŁKA			CEBULA		
		tus zł/pare			tus zł/szt.			tus zł/kg			tus zł/kg		
		MIN	MAX	MEDIANA	MIN	MAX	MEDIANA	MIN	MAX	MEDIANA	MIN	MAX	MEDIANA
1	BIALYSTOK	428	600	550				5.00	8.00	6.00	6.00	7.00	6.00
2	BIALA PODLASKA	420	700	600	0.90	1.50	1.00	4.00	6.00	5.00	7.00	10.00	8.00
3	BIELSKO BIALA	600	800	600	1.30	1.40	1.30	5.00	6.00	6.00	8.00	10.00	8.00
4	BYDGOSZCZ	350	450	400	1.00	1.00	1.00	5.00	6.00	5.50			
5	CIECHANOW				0.90	1.70	1.50	5.00	8.00	6.00	4.00	6.00	6.00
6	ELBLAG	350	500	450	1.20	1.50	1.30	5.00	11.00	6.00	6.00	7.50	6.50
7	KALISZ	400	600	525									
8	KATOWICE	580	650	600	1.30	1.50	1.40	4.00	8.00	5.50	6.00	8.00	7.00
9	KIELCE	500	525	500	0.80	1.40	1.20	3.50	7.00	4.75	6.00	9.00	7.00
10	KOSZALIN	400	500	500	1.25	1.50	1.40	5.50	13.50	11.00	4.50	10.00	5.88
11	KRAKOW	680	700	700	1.10	1.30	1.20	4.50	6.00	5.00	2.80	6.00	3.00
12	KROSNO	650	800	675	1.00	1.30	1.30	5.00	7.00	5.00	7.00	10.00	8.00
13	LEGNICA	490	550	500	1.05	1.40	1.25	6.50	8.50	7.00	5.75	9.00	8.00
14	LESZNO	490	560	500	1.10	1.30	1.20	5.00	6.00	6.00	3.00	7.00	5.00
15	LODZ	450	500	475	1.06	1.46	1.40	3.50	6.00	5.00	2.00	4.00	3.00
16	LOMZA	450	600	550	0.90	1.20	1.00						
17	LUBLIN	500	600	550	0.90	1.00	0.95	4.00	6.00	4.75	6.00	10.00	9.00
18	NDOWY SĄCZ	600	800	650	1.20	1.50	1.30	5.00	7.00	7.00	5.00	8.00	6.50
19	OSTROLEKA	450	575	525	1.00	1.20	1.15	4.50	6.00	5.50	6.00	8.00	7.25
20	PILA	350	450	400	1.25	1.40	1.30	4.00	8.00	6.50	4.50	6.50	4.75
21	PIOTRKOW TRYBUNALS	400	600	500	0.80	1.50	1.30	5.00	6.00	5.50	7.00	10.00	9.00
22	PLOCK	500	600	550	1.50	1.70	1.60	4.50	5.00	4.75	4.10	4.10	4.10
23	POZNAN	450	560	505	1.20	1.40	1.25	4.00	6.00	5.50	3.00	8.00	4.00
24	RADOM	400	520	450	1.00	1.30	1.20	2.50	5.50	4.00	4.00	10.00	6.00
25	RZESZOW	550	700	680	0.90	1.10	1.00	4.00	7.00	5.00	9.00	9.00	5.00
26	SIEDLCE	450	650	500	1.00	1.30	1.15				5.00	8.00	7.00
27	SKIERPNIOWICE	400	500	450				4.00	6.00	5.00	3.00	5.00	4.00
28	SUWALKI	600	600	600	0.90	1.00	1.00	5.00	9.00	7.00	5.00	7.00	5.00
29	SZCZECIN	400	400	400	1.10	1.40	1.30	5.00	8.00	7.00	6.00	7.00	6.75
30	TARNOW	600	700	650	1.00	1.30	1.15	5.00	5.00	5.00	4.00	4.00	4.00
31	TARNOBREZEG	400	600	600	1.00	1.20	1.00	4.00	4.50	4.00	4.00	7.00	6.00
32	TORUN	350	450	450	1.00	1.50	1.30	5.00	7.50	6.25	5.00	10.00	6.00
33	WALBRZYCH	450	600	550	1.20	1.50	1.38	4.25	12.00	5.75	3.50	8.50	6.00
34	WARSZAWA	500	600	500	1.20	1.30	1.30	5.00	7.00	6.00	3.00	9.00	8.00
35	WLOCLAWEK	360	520	435	1.00	1.20	1.00	6.00	7.00	6.50	4.50	8.00	5.00
36	WROCLAW	400	450	450	1.30	1.40	1.30	5.50	6.00	6.00	6.00	7.00	6.00
37	ZAMOSC	400	450	425	0.70	1.00	0.85	3.50	4.50	4.00	4.00	8.00	7.50

Kto płaci mniej?

Jakie są ulgi i zwolnienia w podatkach i opłatach, które obciążają gospodarstwa rolne?

###

Z mocy samego prawa obniżony jest

* **podatek rolny od gruntów położonych na terenach podgórskich i górskich**¹⁾:

- o 60%, gdy grunty mają klasę IVa, IV, IVb,
- o 30%, gdy grunty mają klasę I, II, IIIa, III, IIIb.

Również z mocy prawa można uzyskać:

* **ulgę inwestycyjną** przyznaną na wniosek podatnika podatku rolnego²⁾ za wydatki na zakup oraz zainstalowanie urządzeń melioracyjnych i urządzeń służących zaopatrzeniu w wodę, a także podatnikowi, który kupił i zainstalował deszczownię lub urządzenia do wykorzystywania dla produkcji naturalnych źródeł energii - wiatru, biogazu, słońca, spadku wód. Ulga inwestycyjna przysługuje także z tytułu wydatków poniesionych na budowę albo modernizację budynków inwentarskich i obiektów, które służą ochronie środowiska. Po zakończeniu takich inwestycji odlicza się od podatku rolnego 25% nakładów inwestycyjnych, które muszą być przez podatnika udokumentowane rachunkami. Ulga z tytułu tej samej inwestycji nie może być stosowana dłużej niż przez lat 15. W przypadku sprzedaży urządzeń albo obiektów lub przeznaczenia ich na inne cele niż określone we wniosku podatnika o przyznanie ulgi, traci on prawo do odliczania od podatku rolnego nie wykorzystanej kwoty tej ulgi inwestycyjnej.

Ustawodawca przewidział również stosowanie

* **ulgi w podatku w razie wystąpienia klęski żywiołowej.**

Aby podatnik mógł z niej skorzystać, musi wykazać, że klęska spowodowała istotne szkody w inwentarzu żywym albo martwym, ziemiopłodach, budynkach lub w drzewostanie. Wysokość ulgi uzależniona jest od rozmiarów tych strat w gospodarstwie rolnym, a przy jej przyznawaniu i ustalaniu bierze się pod uwagę wysokość otrzymanego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia ustawowego (czyli inaczej mówiąc obowiązkowego). Ulga z tego tytułu może mieć jedną z trzech postaci:

- albo właściwy organ podatkowy zaniecha ustalenia wymiaru podatku,
- albo organ podatkowy nie pobierze podatku ustalonego,
- albo pobierze podatek rolny w części obniżony.

Ulga w podatku rolnym w razie wystąpienia klęski żywiołowej przyznawana jest za ten rok podatkowy, w którym miała ona miejsce. Ulga przyznana w wypadku, gdy klęska wystąpiła po opłaceniu podatku za dany rok, ma zastosowanie w następnym roku podatkowym.

* **Służba wojskowa**, jeśli odbywa ją osoba prowadząca gospodarstwo rolne bezpośrednio przed powołaniem do służby, zapewnia ulgę w podatku rolnym o 60 %, a o 40 % - w wypadku powołania do takiej służby osoby pracującej w gospodarstwie rolnym należącym do członków rodziny takiej osoby. Ulgi te przysługują pod warunkiem, że służba wojskowa lub przeszkolenie wojskowe trwało co najmniej 9 miesięcy.

* **zwolnione od podatku rolnego** są użytki rolne klasy V, VI, VIz, a także grunty położone w pasie drogi granicznej. Zwolnione od podatku są również grunty orne, pastwiska oraz łąki objęte melioracją, a zwolnienie takie jest przyznawane w tym roku, w którym uprawy zostały zniszczone na skutek robót.

Nowym zwolnieniem³⁾ podatkowym jest

* **zwolnienie od podatków użytków rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej.**

Zwolnienie w takim wypadku przysługuje przez okres nie dłuższy niż 3 lata.

* **W okresie 5 lat przysługuje zwolnienie od podatku w wypadku**

a) nabycia w drodze kupna gruntów w celu utworzenia nowego albo powiększenia istniejącego już gospodarstwa rolnego,

b) objęcia w trwale zagospodarowanie (czyli "objęcie gruntów w dzierżawę lub użytkowanie na okres nie krótszy niż 10 lat" - art.12 ust.6 ustawy o podatku rolnym) gruntów Państwowego Funduszu Ziemi,

c) zagospodarowania nieużytków i przekształcenia ich w grunty orne.

W pierwszych dwóch przypadkach okres zwolnienia liczy się od roku podatkowego następującego po roku, w którym zawarto umowę sprzedaży albo umowę przejęcia w trwale zagospodarowanie. W trzecim przypadku 5-letni okres zwolnienia liczony jest od roku następnego po zakończeniu zagospodarowania.

Zwolnienie nie ma zastosowania, jeśli nabywca jest małżonkiem, krewnym w linii prostej, pasierbem, zięciem albo synową sprzedawcy gruntów - indywidualnego właściciela gospodarstwa rolnego.

* **na okres jednego roku zwalnia się od podatku rolnego** grunty otrzymane w drodze wymiany albo scalenia. Zwolnienie z tego tytułu ma miejsce w roku następnym po roku, w którym dokonano scalenia bądź wymiany gruntów.

Po upływie wyżej wymienionych okresów - 5-letniego lub rocznego stosowane są w odniesieniu do gruntów podlegających zwolnieniu podatkowemu, w tych okresach, ulgi w podatku:

- o 75 % obniża się podatek w pierwszym roku podatkowym,
- o 50 % obniżeniu ulega podatek w drugim roku.

Ulg tych nie stosuje się, jeśli przedmiotem nabycia w drodze umowy kupna - sprzedaży są grunty Państwowego Funduszu Ziemi, które wcześniej podatnik objął w trwale zagospodarowanie.

* **Wolne od podatku są te przychody**, które uzyskano w drodze sprzedaży całości bądź części nieruchomości, które wchodziły w skład gospodarstwa rolnego. Jeżeli jednak grunty na skutek sprzedaży utracą rolny lub leśny charakter⁴⁾ przychód z ich sprzedaży podlega opodatkowaniu.

* **Przychody z tytułu odszkodowania**, które zostało wypłacone stosownie do przepisów o wywłaszczeniu nieruchomości, a także przychody uzyskane z tytułu sprzedaży nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Podobnie jest w przypadku sprzedaży nieruchomości zgodnie z przepisami o ochronie i kształtowaniu środowiska.

* **Zwolnione od podatku dochodowego** zostały zasiłki chorobowe wypłacane na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników⁵⁾.

* **Zwolniona od podatku obrotowego** jest kwota uzyskana ze sprzedaży produktów roślinnych oraz zwierzęcych, jeśli pochodzą z uprawy albo hodowli własnej i nie są przerobione sposobem przemysłowym. Te produkty roślinne (albo zwierzęce) jednak nie mogą być sprzedawane w odrębnych stałych miejscach sprzedaży utrzymywanych poza obrębem uprawy (lub hodowli), a więc w sklepie, budce lub w stałe zajmowanym straganie.

1) "Za miejscowości położone w terenach podgórskich i górskich uważa się miejscowości, w których co najmniej 50% użytków rolnych jest położonych powyżej 350 m n.p.m." - art. 13 b. ust.2 ustawy o podatku rolnym z 15.11.1984 r. (Dz.U. nr 52, poz.268 z 1984 r. z późniejszymi zmianami).

2) Par. 6 ust.1 rozporządzenia ministra finansów z 11.01.1990 r. w sprawie podatku rolnego (Dz.U. nr 3, poz. 18 z 1990 r. z późniejszymi zmianami).

3) Zwolnienie to wprowadzone zostało ustawą z 25.10.1991 r. o zmianie ustawy o podatku rolnym i ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. nr 114, poz.494 z 1991 r.).

4) Art. 21 ust.1 (pkt 28 i 29 oraz pkt 30) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z 26.07.1991 r. (Dz.U. nr 80, poz. 350 z 1991 r. z późniejszymi zmianami) i podobnie w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych (...) z 15.02.1992 r. (Dz.U. nr 21, poz. 86 z 1992 r.) - art. 17 ust. 1 pkt 1 i 2.

5) Ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników z grudnia 1990 r.

Estetyka i higiena wsi i zagród.

Estetyczno-higieniczny stan wsi i zagród wiejskich jest problemem bardzo istotnym i wiąże się z ochroną środowiska wsi. We wsi zadbanej, uporządkowanej w otoczeniu zieleni żyje się przyjemnie i lepiej wypoczywa.

Ośrodek Doradztwa Rolniczego od początku swojej działalności, a wcześniej jako Wojewódzki Ośrodek Postępu Rolniczego podejmował różne działania zmierzające do poprawy estetyki i higieny zagród wiejskich. Uczestniczył także w działaniach podejmowanych przez inne instytucje i organizacje.

W latach poprzednich organizowane były gospodarstwa przykładowe, w których najważniejszym kierunkiem był problem estetyki i higieny gospodarstwa. W każdym gospodarstwie przykładowym prowadzona była demonstracja nt. Estetyczne zagospodarowanie zagrody wiejskiej przez okres 5 lat. Równocześnie prowadzono szkolenia masowe, praktyczne, instruktaż indywidualny na terenie całego województwa.

Wspólnie z Wojewódzką Stacją Sanitarно-Epidemiologiczną prowadzony był przez 2 lata konkurs "Wzorowa zagroda", Wojewódzki Związek Kółek i Organizacji Rolniczych organizował przy naszym udziale konkurs "Więcej warzyw kwiatów i owoców", Bank Gospodarki Żywnościowej prowadził przez wiele lat konkurs na "Najładniejszy ogródek kwiatowy".

Obecnie działania te są dalej kontynuowane, stan estetyczno-sanitarny wsi jest jeszcze niezadowolający i dlatego potrzebne są nadal prace w tym kierunku.

W celu aktywizacji mieszkańców wsi organizowany jest w bieżącym roku ogólnopolski konkurs "Piękna wieś" na najbardziej uporządkowaną zagrodę, wieś i gminę.

Organizatorami konkursu są:

- Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
- Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa,
- Urzędy Wojewódzkie,

Z regulaminem konkursu można zapoznać się w sekretariacie Urzędu Wojewódzkiego, biurach Zespołów Doradztwa Rolniczego lub w Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Grabbowie.

Zagroda wiejska jako całość pełni funkcję produkcyjną i bytową. Podzielić ją można na część mieszkaniowo-ozdobno-wypoczynkową, gospodarczą i ogrodniczą. Zagospodarowanie działki powinno być dokładnie przemyślane i zorganizowane. Przy zagospodarowaniu działki należy uwzględnić:

- położenie działki (czy jest położona na terenie wsi, czy też poza wsią, zabudowa zwarta czy rozproszona),
- warunki topograficzne,
- uzbrojenie terenu,
- wielkość działki i jej kształt,
- możliwości finansowe i czasowe właścicieli,
- charakter produkcji rolnej,
- upodobania i przyzwyczajenia właścicieli.

Zagospodarowanie zagrody rozpatrujemy z trzech punktów widzenia:

1. Racjonalne zagospodarowanie.

Należy je zaplanować tak aby ułatwiało ono nam organizację pracy na terenie gospodarstwa. Należy wydzielić dwa obszary spełniające funkcje: mieszkaniowo-wypoczynkową i produkcyjną. Te dwie części powinny być oddzielone ogrodzeniem. Jeżeli zagospodarujemy działkę nową dobrze jest pogrupować poszczególne budynki gospodarcze tak aby tworzyły określony ciąg technologiczny. Ważne jest też funkcjonalne rozplanowanie budynku mieszkalnego i wnętrza mieszkalnych.

2. Higieniczne zagospodarowanie.

W tym problemie należy zwrócić uwagę na:

- przestrzeganie przepisów sanitarnych odnośnie usytuowania obiektów uciążliwych (śmietnik, ubikacja, szambo) - należy je lokalizować w odległości: ubikacja 15 m od budynku mieszkalnego i studni, szambo 2 m od drogi i 15 m od studni, dojście do ubikacji powinno być utwardzone a ubikacja zlokalizowana w cieniu drzewa lub krzewów. Należy też pamiętać o okresowym dezynfekowaniu tych urządzeń,

- usytuowanie miejsca do składowania obornika i gnojówki, gnojownia zlokalizowana 30 m od budynku mieszkalnego, 15 m od studni i 7,5 m od granicy z sąsiadami,

- utwardzenie podwórka lub jego części tzn. dróg i przejść na terenie gospodarstwa. Drogi i przejścia powinni być tak utrzymane by były dostępne przez cały rok,

- utrzymywanie odpowiednich warunków zoohigienicznych do chowu zwierząt gospodarskich - czystość pomieszczeń, wydzielone wybiegi dla drobiu i zwierząt dużych,

- zagospodarowanie pod względem zieleni, należy w zagrodzie posadzić kilka drzew, tak aby dawały cień na ubikację, śmietnik, gnojownię, wybiegi dla zwierząt i w kąciku wypoczynkowym,

- woda - jeżeli nie ma kanalizacji lecz studnia to należy pamiętać o jej przykryciu lub zadaszeniu,

3. Estetyczne zagospodarowanie.

Całość gospodarstwa powinna być ogrodzona ogrodzeniem zewnętrznym od drogi i sąsiadów i ogrodzeniem wewnętrznym, oddzielającym część mieszkalno-ozdobną i gospodarczą.

- ogrodzenia - mogą być wykonane z różnych materiałów, najważniejsze aby były estetyczne, uzupełniane i remontowane w zależności od potrzeb. Na uwagę zasługują ogrodzenia żywopłotowe bo posiadają walory dekoracyjne.

- ogród ozdobno-wypoczynkowy: należy go zlokalizować w części frontowej budynku mieszkalnego, wpłynie to na wygląd estetyczny całej wsi. Przy projektowaniu ogrodu wypoczynkowego należy wziąć pod uwagę: wielkość powierzchni przeznaczonej na ogród, możliwości czasowych i finansowych gospodarzy i ich upodobań. Najmniej pracochłonnym przykładem ogrodu ozdobnego jest posadzenie kilku krzewów ozdobnych, obsianie całości trawą i ogrodzenie żywopłotem. Bardziej pracochłonne jest projektowanie rabat z bylin, kwiatów jednorocznych i dwuletnich.

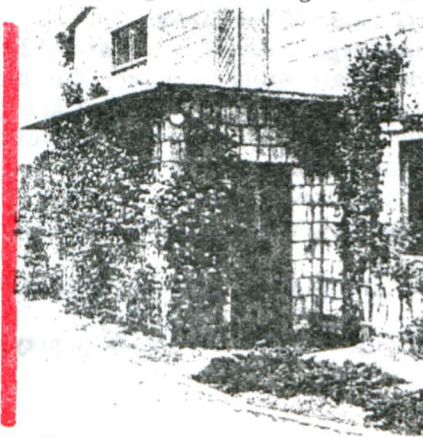
W części ozdobnej w sąsiedztwie domu mieszkalnego można zorganizować kącik wypoczynkowy - stanowiący miejsce do wypoczynku i spożywania posiłków.

Należy pamiętać o pielęgnacji ogrodu: koszenie trawy, usuwanie chwastów, przycinanie krzewów i żywopłotu oraz podlewanie podczas suszy.

Jeżeli w gospodarstwie są małe dzieci należy także wydzielić miejsce zabaw. Miejsce to powinno być zlokalizowane w pobliżu budynku mieszkalnego, najlepiej od okna kuchni, tak aby dzieci mogła obserwować osoba dorosła. Plac zabaw powinien być wyposażony w piaskownicę, huśtawkę, ławeczkę i inny sprzęt w zależności od pomysłu rodziców.

Na zakończenie należy podkreślić, że porządek i ład w zagrodzie powinien trwać przez cały rok a obowiązek ten spoczywa na wszystkich mieszkańcach gospodarstwa.

Opracowała: mgr inż. Bożena Warda.

NOTOWANIA Z TARGOW I JARMARKOW SPORZĄDZONE PRZEZ OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W GRABANOWIE

.../Ceny w tys. zł za jednostkę)

Wyszczególnienie	Jednostka	Wisznice 07.06.93r.	Parczew 08.06.93r.	Łosice 09.06.93r.	Piszczac 09.06.93r.	Radzyń Podlaski 09.06.93r.
pszenica	q	230-250	-	250-290	240-250	260
pszenżyto	q	-	-	-	-	230
żyto	q	200	-	230-250	200-210	210
jęczmień	q	240	-	-	-	230
owies	q	230	-	250-290	220-230	230
mieszanka zbożowa	q	230	-	290	-	-
jabłka	kg	-	6	4,5	-	4
jaja	para	-	-	2,2	-	0,9
cebula	kg	-	10	10	10	6
lubin	q	-	-	-	-	-
prosięta	para	450-650	550 - 600	450-550	500-600	550-700
krowa do 10 lat	szt.	6 mln	-	4,7-6 mln	5-5,5 mln	-
krowa z cielęciem	szt.	8 mln	-	5,5-6,5mln	4,5-5,5mln	-
koń	szt.	-	-	-	-	-

Wisznice: ziemniaki - podaż mała, popyt duży Radzyń prosięta - podaż duża, popyt mały
 Parczew: prosięta - podaż duża, popyt średni Podlaski: ziemniaki - podaż duża, popyt mały
 Piszczac: prosięta - podaż mała, popyt mały Łosice: zboża - podaż duża, popyt mały
 zboża - podaż średnia, popyt duży prosięta - podaż średnia, popyt mały

Gdzie kupić loszki i knury hodowlane ?

Wykaz stad zarodowych i reprodukcyjnych w woj. białkopodlaskim.

Lp.	Nazwisko i imię	Adres	Produkowane krzyżówki
1.	Bylicki Andrzej	Wiski gm. Komarówka	pbz - 23
2.	Mikołajczuk Zygmunt	Zasiadki gm. Międzyrzec P.	pbz i pbz x pbz-23
3.	Laszczka Tadeusz	Bełcząc gm. Czemierniki	wbp
4.	Król Mieczysław	Bełcząc gm. Czemierniki	wbp
5.	Stelmach Tadeusz	Bełcząc gm. Czemierniki	wbp
6.	Rożen Henryk	Bełcząc gm. Czemierniki	wbp
7.	Jędrzejewski Stanisław	Bełcząc gm. Czemierniki	wbp x pbz
8.	Kasprowicz Piotr	Wygnanów gm. Czemierniki	wbp x pbz
9.	Bajda Jerzy	Bełcząc gm. Czemierniki	pbz - 23
10.	Jach Mieczysław	Bełcząc gm. Czemierniki	wbp x pbz - loszki
11.	Łucek Stefan	Bełcząc gm. Czemierniki	wbp x pbz - loszki
12.	Siwek Leszek	Bełcząc gm. Czemierniki	wbp - loszki
13.	Król Szymon	Bełcząc gm. Czemierniki	wbp - loszki
14.	Antoniuk Zygmunt	Berezówka gm. Zalesie	wbp x pbz
15.	Makaruk Mieczysław	Próchenki gm. Olszanka	wbp
16.	Dziwiński Marian	Litewniki St. gm. Sarnaki	pbz
17.	Izdebski Zygmunt	Łosice ul. Czarkowskiego	wbp i pbz (czyste rasy) pbz x pietrain
18.	Jaszcuk Jan	Łepki Stare gm. Olszanka	wbp i pbz
19.	Bachniuk Henryk	Chotycze gm. Łosice	pbz

Lp.	Nazwisko i imię	Adres	Produkowane krzyżówki
20.	Chalecki Zdzisław	Łosice ul. Zdrowa 17	pbz x wbp
21.	Kropiwek Krzysztof	Dawidy gm. Jabłoń	wbp x pbz
22.	Burzec Jerzy	Dawidy gm. Jabłoń	wbp x pbz
23.	Szypulski Stanisław	Dawidy gm. Jabłoń	wbp x pbz
24.	Milaniuk Henryk	Dawidy gm. Jabłoń	wbp x pbz
25.	Kowalcuk Jerzy	Dawidy gm. Jabłoń	wbp x pbz
26.	Kowalcuk Marian	Dawidy gm. Jabłoń	wbp x pbz
27.	Kozak Stanisław	Dawidy gm. Jabłoń	wbp x pbz
28.	Dzyr Tadeusz	Dawidy gm. Jabłoń	wbp x pbz
29.	Dąbrowski Józef	Dawidy gm. Jabłoń	wbp x pbz
30.	Szypulski Janusz	Dawidy gm. Jabłoń	wbp x pbz
31.	Kuzawiński Tadeusz	Kudry gm. Jabłoń	wbp x pbz
32.	Nieścioruk Franciszek	Gęś gm. Jabłoń	wbp x pbz
33.	Gomółka Krzysztof	Gęś gm. Jabłoń	wbp x pbz
34.	Kliszczewski Henryk	kol. Kolano gm. Jabłoń	wbp x pbz
35.	Iwanejko Józef	kol. Kolano gm. Jabłoń	wbp x pbz
36.	Szpil Jan	Kopina gm. Milanów	wbp x pbz
37.	Łotys Janusz	Kopina gm. Milanów	wbp x pbz
38.	Gospodarstwo Rolne SK	Kijowiec gm. Zalesie	wbp

Główny specjalista

mgr inż. Czesława Mirczewska

r a d z i . . .

Działania w zakresie produkcji trzody chlewnej zmierzają w kierunku poprawy mięsności trzody chlewnej. Jest to o tyle istotne, że w najbliższej przyszłości zakłady mięsne będą płacić rolnikom za umięśnienie tuczników, a nie za ich ogólną masę ciała. Taki system zapłaty stosowany jest powszechnie w krajach EWG, a także już w chwili obecnej w niektórych zakładach mięsnych w Polsce. W krajach należących do EWG stosowany jest system klas mięsności "EUROP":

klasa S - min. 60 % mięsa w tuszy

klasa E - 55 - 60 %

klasa U - 50 - 55 %

klasa R - 45 - 50 %

klasa O - 40 - 45 %

klasa P - poniżej 40 % mięsa w tuszy

Tymczasem mięsność większości tuczników produkowanych w Polsce najczęściej wynosi niewiele ponad 40 %.

Przebywając ostatnio w województwie toruńskim zapoznałam się z realizowanym tam programem poprawy mięsności świń i niektórymi spostrzeżeniami chcę się podzielić z naszymi producentami trzody chlewnej.

Proces poprawy mięsności tuczników nie jest łatwy ani krótkotrwały. Wymaga on przede wszystkim podniesienia wiedzy hodowców z tego zakresu. Na umięśnienie tuczników wpływają głównie trzy grupy czynników:

- wartość genetyczna utrzymywanego stada podstawowego i stosowanie odpowiedniego rodzaju krzyżowania,
- żywienie,
- warunki środowiskowe.

Długoletnia produkcja tuczników bez zwracania uwagi na umięśnienie, brak konkretnego programu krzyżowania oraz przypadkowy dobór osobników do rozplodu doprowadziły do tego, że materiał używany do reprodukcji w gospodarstwach jest bardzo zróżnicowany i najczęściej słaby. Często popełnianym błędem było i jest ciągle jeszcze pozostawianie do rozplodu zwierząt, które powinny być przeznaczone wyłącznie na tucz. Dzieje się tak dlatego, że takie zwierzęta charakteryzują się szybkim tempem wzrostu i dobrym wykorzystaniem paszy. Jest to wynikiem występowania naturalnego zjawiska heterozji w I pokoleniu mieszańców. Ale zwierzęta takie pozostawione do dalszego chowu nie mogą tych dobrych cech przekazać potomstwu, stąd najczęściej zamiast poprawy tych cech w następnych pokoleniach następuje ich dalsze, wyraźne obniżenie. Dlatego poprawę mięsności należy rozpocząć od wyeliminowania z hodowli loszek słabych, będących wynikiem przypadkowych krzyżowań wielu ras. Do reprodukcji z pozycji matki doskonale nadają się czyste genetycznie rasy: wielka biała polska i polska biała zwisloucha oraz loszki pochodzące z krzyżowania tych ras. Równie ważne jest użycie odpowiedniego knura z pozycji ojca. Jest to znacznie łatwiejsze, gdyż coraz powszechniej stosowana jest inseminacja loch, pozwalająca pozwalająca wykorzystać nasienie wybitnych knurów ras mięsnych. Obecnie w województwie białkopodlaskim do inseminacji loch używa się nasienia ras: wielkiej białej polskiej, polskiej białej zwislouchy, linii pbz-23, linii 990 oraz rasy duroc. W najbliższym czasie również dostępne będzie nasienie knura rasy pietrain. Knury ras mięsnych można także nabyć w gospodarstwach prowadzących hodowlę zarodową na terenie województwa.

Najważniejszą sprawą jest jednak właściwy dobór zwierząt do rozplodu, gwarantujący zwiększenie użyteczności mięsnej tuczników związanej z wystąpieniem zjawiska heterozji. Dlatego bezwzględnie należy przestrzegać następujących zasad:

1. Do krzyżowania towarowego, z pozycji matki, należy wybierać rasy lub linie cechujące się wysoką płodnością. Są to rasy: wielka biała polska, polska biała zwisloucha, oraz loszki - mieszańce tych ras.

2. Z pozycji ojca powinny występować knury ras typowo mięsnych. Rasy te są często mniej płodne, bardziej podatne na stresy, ale doskonale poprawiają mięsność potomstwa. Używać więc z tej pozycji można knurów ras: hamshire, duroc, pbz - 23, linii 990, oraz knurów pochodzących z krzyżowania innych ras mięsnych z rasą pietrain. Do tego typu krzyżowania nadają się również rasy polskie białe.

3. Rasy używane do krzyżowania towarowego nie powinny być ze sobą spokrewnione, aby efekt heterozji (wybujalności cech w pierwszym pokoleniu) pogłębić.

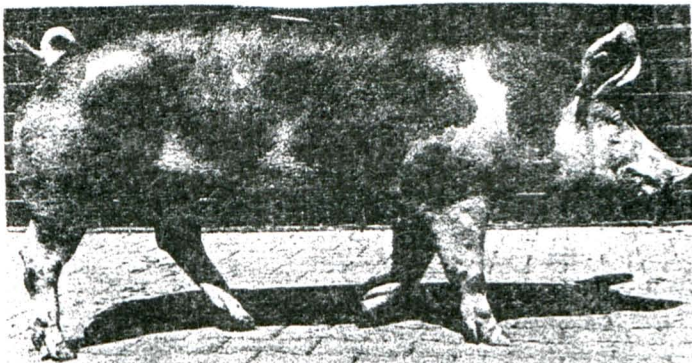
4. Nie wolno pozostawiać do dalszego chowu celem użycia do rozplodu mieszańców, które powinny być przeznaczone wyłącznie na tucz.

5. Krzyżowanie towarowe powinno być przeprowadzane zgodnie z określonym schematem

Drugim warunkiem uzyskania wysokiej mięsności tuczników jest ich żywienie. Stosowane powszechnie w żywieniu pasze gospodarskie, głównie zboża, są najtańsze, ale wymagają uzupełnienia paszami wysokobiałkowymi. Na rynku jest obecnie szeroki wybór superkoncentratów i koncentratów, ale ich jakość jest różna. Dlatego należy kupować te pasze tylko ze znanego źródła, gwarantującego ich dobrą przyswajalność. Wskazane jest także w szerszym zakresie wykorzystywanie na paszę nasion roślin strączkowych oraz poekstrakcyjnej śruty rzepakowej. Szeroki wybór różnego rodzaju dodatków paszowych umożliwia zbilansowanie dawki pokarmowej pod względem zawartości witamin, składników mineralnych i aminokwasów egzogennych.

Poprawiając mięsność świń należy jednocześnie dążyć do poprawy warunków środowiskowych, w których one przebywają. Szczególnie ważna jest sprawna wentylacja, usuwająca nadmiar szkodliwych gazów z chlewni, odpowiednia temperatura w pomieszczeniu, możliwość swobodnego poruszania się, a także regularnie prowadzona dezynfekcja i bielenie pomieszczeń, zapobiegające rozprzestrzenianiu się chorób.

Producenci trzody chlewnej, którzy nie chcą aby w przyszłości "zaskoczyła" ich zapłata za jakość, a nie za ilość żywca powinni już dziś zacząć przestrzegać podanych wyżej zasad. W przyszłości opłacalny będzie tucz trzody chlewnej tylko w tych gospodarstwach, które produkować będą sztuki dobrze umięśnione i zużywające mało paszy na kilogram przyrostu masy ciała. Tylko takie gospodarstwa będą przynosiły wysoki zysk hodowcy i zapewnią ekonomiczną podstawę produkcji.

Knur rasy pietrain.

Nasze prace wdrożeniowe - ziemniaki i rośliny pastewne

W 1992 roku prowadziliśmy wiele tematów wdrożeniowych z których kilka przedstawiam w tym artykule.

Prezentowane w tym artykule tematy są z produkcji roślinnej toteż nie bez znaczenia będzie przypomnienie warunków klimatycznych panujących w okresie wegetacji w ubiegłym roku.

Chłodna wiosna, upalne lato, prawie całkowity brak opadów w okresach ich największego zapotrzebowania przez rośliny uprawne to warunki w jakich prowadziliśmy nasze wdrożenia. Oczywiście były rejon (Łosice) w których tych opadów było więcej, lecz nie zmienia to faktu, że panująca w ub. roku susza bardzo wpłynęła na plony.

Tematy wdrożeniowe:

Uprawa nowych odmian ziemniaka - Lawina

Wdrożenie miało sprawdzić plonowanie nowo wyhodowanej odmiany w warunkach klimatyczno-glebowych naszego województwa. W tym celu założyliśmy 7 poletek demonstracyjnych po 0,2 ha każde równomiernie rozmieszczonych w województwie. Odmiana ta zainteresowała nas z kilku powodów:

- daje wysoki plon bulw i skrobi z ha co doceni każdy rolnik;
- jest odmianą o żółtym miąższu, a coraz więcej handlowców preferuje takie ziemniaki;
- jest dość odporna na choroby co ma swoje znaczenie przy dzisiejszych cenach środków ochrony roślin;
- nadaje się na frytki - może stać się źródłem dużego dochodu rolników.

Odmiana ta nie zawiodła naszych oczekiwań, średni plon z poletek w przeliczeniu na ha wyniósł 28 t/ha, co przy średnim plonie wojewódzkim 17 t/ha mówi samo za siebie. Najniższy plon - 20 t/ha, najwyższy - 45 t/ha - Soszyński Romuald zam. Terlików gm. Sarnaki. W roku bieżącym ODR sprowadził 10 ton sadzenia tej odmiany i mamy nadzieję, że w następnych latach odmiana Lawina będzie szeroko uprawiana w naszym województwie.

Uprawa roślin strączkowych na ziarno:

- Łubin żółty Parys
- Łubin wąskolistny Emir

Celem tych wdrożeń było upowszechnienie uprawy roślin strączkowych na ziarno paszowe. Nasze województwo posiadające słabe gleby jest skazane na uprawę łubinu żółtego i wąskolistnego chcąc poprawić bilans białkowy. Rośliny strączkowe są uprawiane zaledwie na 3000 ha co w porównaniu do ziemniaków (56000 ha) stanowi znikomy procent gruntów ornych. Zwiększenie opłacalności chowu zwierząt wymusza stosowanie w miarę tanich pasz białkowych, a takimi są nasiona roślin strączkowych.

Założono 4 poletki demonstracyjne z łubinem żółtym oraz 8 z łubinem wąskolistnym po 1 ha każde.

Uzyskane średnie plony:

łubin żółty Parys - 1,67 t/ha

łubin wąskolistny Emir - 1,5 t/ha

Podane wyniki demonstracyjne z powodu suszy nie wykazują potencjalnych możliwości plonowania tych odmian.

Łubin wąskolistny Emir plonował niżej także z powodu pęknięcia strąków i osypywania się nasion co było efektem bardzo upalnej pogody w okresie dojrzewania.

Uprawa kukurydzy odm. Anna na ziarno i CCM

Od kilku lat ODR stara się upowszechnić uprawę kukurydzy na ziarno i CCM jako doskonałej paszy dla trzody chlewnej. Jednym z elementów tego upowszechniania jest zwiększanie doboru odmian, które nadają się do uprawy w naszym województwie. Jest to ważne z powodu odmiennych warunków klimatyczno-glebowych naszego województwa w porównaniu do rejonów o dużej tradycji

uprawy kukurydzy (południowo-zachodnia część Polski). Dlatego ważne jest sprawdzenie plonowania odmian kukurydzy przed ich poleceniem do uprawy w naszym rejonie.

W tym celu założono 10 poletek demonstracyjnych po 1 ha każde. Uzyskany średni plon to 5,6 t/ha (od 4,0 t/ha do 8,0 t/ha).

W poprzednich latach uzyskiwane wyniki były lepsze, lecz susza mocno obniżyła plony kukurydzy nie tylko tej odmiany.

Z w/w powodu trudno wnioskować o przydatności bądź nieprzydatności tej odmiany kukurydzy do uprawy w województwie białkopodlaskim.

Zastosowanie preparatu Fazor w przechowywaniu ziemniaków

Preparat Fazor stosuje się w uprawie ziemniaków jadalnych i pastewnych oraz cebuli przeznaczonych do przechowywania. Preparat zapobiega kiełkowaniu ziemniaków i wyrastaniu cebuli w szczyplor. W ziemniakach preparat stosuje się przed rozpoczęciem naturalnego zasychania naci (pierwsze dolne liście zmieniają barwę z zielonej na żółtą). Nie wolno go stosować na plantacjach nasennych oraz przeznaczonych na zbiór sadzeniaków.

Celem tego wdrożenia było zmniejszenie strat podczas przechowywania ziemniaków.

Zastosowanie tego preparatu daje korzyści:

- bulwy w małym stopniu tracą na wadze;
- mniejsza wilgotność w kopcu i co za tym idzie mniej bulw porażonych przez choroby;
- ładniejszy wygląd ziemniaka co wpływa na cenę;
- mniejsza pracochłonność związana z obrywaniem kielków przed sprzedażą lub parowaniem.

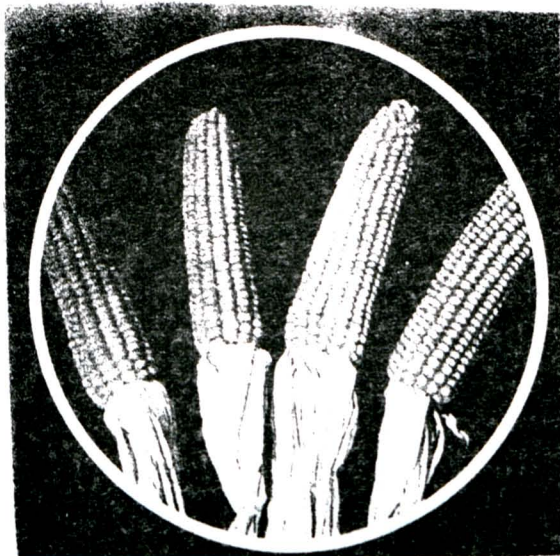
Założono 6 demonstracji po 0,5 ha każda. Preparat zastosowano zgodnie z zaleceniami. Wiosną porównano ziemniaki z demonstracji z kontrolnymi nie potraktowanymi Fazorem.

Oto uzyskane wyniki:

procent bulw skielkowanych: demonstracja - 3 %; kontrola - 19 %
procent bulw porażonych przez choroby: demonstracja - 1,4 %; kontrola - 4,5 %.

Powyższe wyniki dają obraz oszczędności jakie może uzyskać rolnik stosując ten preparat (tylko wartość bulw nieporażonych przez choroby wynosi w przeliczeniu na ha ok. 500 tys. zł; 3% x 170 q/ha x 100 tys zł/q)

opracował: A. Matuszewski

INFORMACJA RYNKOWA GWARANCJĄ SUKCESU.

W systemie gospodarki rynkowej skomplikowała się sytuacja ekonomiczna każdego producenta, w tym również rolnego. Wynika to stąd, że w momencie podejmowania jakiegokolwiek produkcji nie jest znana cena jej przyszłej sprzedaży; nie jest więc zagwarantowana jej opłacalność. Rolnik zwłaszcza posiadający większe gospodarstwo, czyli nastawiony na produkcję rynkową, może zyskać, ale może też stracić. Dokładne i łatwo dostępne informacje rynkowe są niezbędne do podejmowania decyzji.

Każde przedsięwzięcie czy też planowanie działań gospodarstwa rolnego potrzebuje informacji.

W tym celu jest niezbędna informacja rynkowa, która uważnie śledzi zmiany zachodzące na rynku, kontynuuje zbieranie i upowszechnianie informacji, przydatnej dla producentów, konsumentów i dystrybutorów w sprzedaży, zakupie żywności, zboża i innych produktów pochodnych. Od kilku lat na terenie naszego województwa jest problem zbytu własnej produkcji - jako najważniejszego czynnika warunkującego rozwój gospodarstw rolniczych. Informacja rynkowa pomaga ludziom pracującym w danej branży ocenić i zdecydować gdzie, kiedy kupić i sprzedać swój żywiec, zboże i inne produkty pochodne.

Podstawowe informacje z lokalnych targowisk o cenach, popycie i podaży środków do produkcji rolnej, produktów rolnych - pozyskiwane są od pięciu sprawozdawców rynkowych, którzy są odpowiedzialni za zgromadzenie danych i przygotowanie informacji dotyczących ważnych transakcji z danego rejonu lub wybranego produktu. Informacje rynkowe na terenie naszego województwa pozyskiwane są tygodniowo z siedmiu targowisk: Wisznice, Parczew, Łosice, Biała Podlaska, Radzyń Podlaski, Piszczac i Międzyrzec Podlaski.

Ponadto ODR sporządza informacje dotyczące skupu zbóż, żywności, owoców i warzyw, mleka, środków do produkcji rolnej, usług w rolnictwie itp.

Informacje sprawozdawców rynkowych przekazywane są do ODR za pomocą faxu, a w najbliższej przyszłości będzie uruchomiona łączność za pośrednictwem modemów. Nasz Ośrodek został włączony w maju br. do Polsko-Amerykańskiego Programu Informacji Rynkowej i Standaryzacji.

Opracowany materiał przekazywany jest drogą odwrotną do Zespołów Doradztwa Rolniczego, a za ich pośrednictwem do Urzędów Gmin. Ponadto te informacje podawane są do:

Ministerstwa Rolnictwa

Agencji Rynku Rolnego

Radia i lokalnych czasopism.

Wcześniej informacje rynkowe ukazywały się tylko w naszym dwutygodniku "Doradztwo Rolnicze".

Informacje sporządzone przez ODR są wykorzystywane do przygotowywania prognoz w rolnictwie. Część rolników i niektóre przedsiębiorstwa nie chcą udzielać rzetelnych informacji, bowiem nie rozumieją intencji tego programu.

mgr inż. Bożena Michalczuk

ROLMAR

**GOŁACKI MARIUSZ
WIERZBÓWKA**

21-200 PARCZEW Tel. 542259

- * posiada w sprzedaży premiksy niemieckiej firmy SANO dla wszystkich gat. zwierząt. Zawierają witaminy, sole mineralne, mikro i makroelementy, aminokwasy, stymulatory wzrostu.

Dodatek do pasz 2%

- * oferuje komputerowe programy żywieniowe dla poszczególnych grup zwierząt.

Stosując promixy

Sano

uzyskacie Państwo pełnowartościową tanią paszę.

- ZAPRASZAMY -

Brestan®

Podwójna ochrona przed zarazą ziemniaka

Chroni rośliny i bulwy.
Lepsze przechowywanie bulw.

Hoechst

D y s t r y b u t o r :

>> G R A N B U D <<

PPUH sc P l a t e r ó w

Magazyn hurtowy s.o.r. Łosice

ul Błonie 5a tel/fax {57} 515

punkty sprzedaży detalicznej :

Międzyrzec P. ul Kolejowa 2

Biała Podl. ul. Kościuszki 24

baza >Vineta<

Konstantynów [baza GS]

Platerów ul. 40-lecia [baza GS]

**Sprzedam dom z zabudowaniami w Hrudzie, 200 m od szosy.
Biała Podlaska ul. Piaskowa 9 tel. 44-02-57**

**Sprzedam szpę na działkę budowlaną
Biała Podlaska tel. 43-87-69 po godz. 16.**

**Sprzedam tanio telewizor kolorowy Rubin 206p
Biała Podlaska tel. 44-27-70 po godz. 16**

Porady pszczelarskie

Najważniejszym problemem pszczelarzy w m-cu czerwcu są rójki.

Głównymi przyczynami powstawania nastroju rojowego są:

1. Dziedziczne skłonności pszczół
2. Nadprodukcja mleczka w rodzinie
3. Nadmiar dwutlenku węgla w ulu
4. Ciasnota w gnieździe i przegrzanie ula
5. Niedobór substancji matecznej
6. Warunki atmosferyczne i układ pożytków.

Pracę w pasiece należy w tym okresie skoncentrować na zapobieganiu i zwalczaniu nastroju rojowego. Przy jego zwalczaniu niszczenie mateczników jest warunkiem koniecznym, ale nie jedynym.

Przy niezbyt silnym nastroju i trwającym pożytku wystarczy silnie "przewietrzyć" rodzinę i dać jej więcej węzy. Wykonujemy ten zabieg przenosząc plastry z czerwem krytym z rodni przed kratę odgrodową lub zasilając słabsze rodziny, a w to miejsce wstawiamy ramki z węzą, lub ramki pracy. Dodawanie węzy w celu rozładowania zaawansowanego nastroju rojowego bardzo rzadko udaje się u pszczół krajowych i kaukaskich. Przy tych rasach lepiej wstawić do gniazda obok plastrów z czerwem plastry z suszem. Wówczas istnieje większa szansa zaczerwienia ich przez matkę niż w przypadku poddania węzy, której te pszczoły, będące w nastroju rojowym nie chcą odbudowywać.

Czerwiec jest najodpowiedniejszym okresem wymiany matek. Zabieg ten dobrze jest połączyć z koniecznym najczęściej w tym okresie ograniczeniem matek w czerwieniu.

Marki ograniczamy w czerwieniu na 30 dni przed spodziewanym końcem pożytku głównego. Zasada ta ma szczególne znaczenie, od czasu pojawienia się warrozy w naszych pasiekach. Ograniczona liczebność czerwii po ostatnim miodobraniu zwiększa skuteczność zabiegów przeciwwarzowych. Połączenie wymiany matek z ograniczeniem czerwienia jest zabiegiem dość tanim. Umożliwia bowiem ich wymianę na tańsze matki nieunasienione. Po 7-10 dniach od zebrania starej, niszczymy mateczniki i poddajemy młodą matkę, uzyskując całkowite ograniczenie czerwienia.

W rodzinach, w których nie wymieniamy matek czerwieniem ograniczamy innymi metodami.

W leżakach za pomocą jednej lub dwóch krat pionowych lokalizujemy matkę na 3-6 plastrach. W stojakach przy użyciu kraty poziomej pozwalamy matce czerwieć tylko w 1 korpusie.

Aby zupełnie ograniczyć czerwienie matki, niektórzy pszczelarze zamykają je w okratowanej klateczce Zandera. Pszczelarze izolujący matki nie zawsze przekonani są o konieczności zniszczenia wszystkich mateczników po 7-10 dniach od zamknięcia matki.

Pszczoły w nastroju rojowym, gdy wygrzbie się matka z przeczonego matecznika, łatwo dzielą się i szybko opuszczają macierzak. Duża liczba pszczół w tym okresie często maskuje ten fakt i pszczelarz przeglądając taką rodzinę po 7-10 dniach jest przekonany, że rójka nie nastąpiła.

Czerwiec jest również miesiącem sprzyjającym wymianie starych lub uszkodzonych matek na młode, celowo przez nas wychowanych lub w tym celu zakupionych.

Po zlikwidowaniu starej matki pszczoły odczuwają bezmateczność po czasie od pół do 4-7 godzin. W tym czasie nie budują jeszcze mateczników ratunkowych i możemy im poddać wybraną przez nas matkę.

Najczęściej poddajemy matkę w klateczce zawieszanej w środkowej części gniazda lub wprawionej w plaster. Dla większej pewności przyjęcia matki na dno ula ustawia się naczynko ze spirytusem (zabezpieczone siatką przed topie-

niem się pszczół) np. na 8 plastrów dadanowskich dwie łyżeczki.

Szczególnie cenne matki poddaje się za pomocą odkładu, który tworzy się w dniu otrzymania matki z czerwii krytego i pszczół robotnic. Pod wieczór, gdy zostaną tylko młode pszczoły na plastrach z krytym czerwem, poddaje się matkę w klateczce krytej ciastem. Jeżeli jest ładna pogoda, nie ma rabunków możemy taką matkę wypuścić z klateczki bezpośrednio na plaster. Gdy matka się rozczewi, należy plastry odkładu przenieść do rozsuniętego gniazda. Robi się to w końcu dnia spryskując pszczoły w obu łączonych rodzinach aromatyzowanym syropem.

Matkę można również poddać na wylot ula. W tym celu matkę głodzi się przez 40-50 minut aby stała się ona niezdolna do lotu. Wieczorną porą, kiedy pszczoły siedzą cicho w gnieździe z niewielką ilością dymu wpuszczamy matkę do ula po kilku sekundach wpuszczamy kilka dużych kłębow dymu. Do rodzin, w których poddaliśmy matki nie należy zaglądać przez kilka dni i nie niepokoić ich w inny sposób.

K. Osielski, M. Kałabun

Uwaga pszczelarze:

W ostatnią niedzielę czerwca tj. 27 jak co roku Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Grabanowie organizuje Dni Otwartych Drzwi.

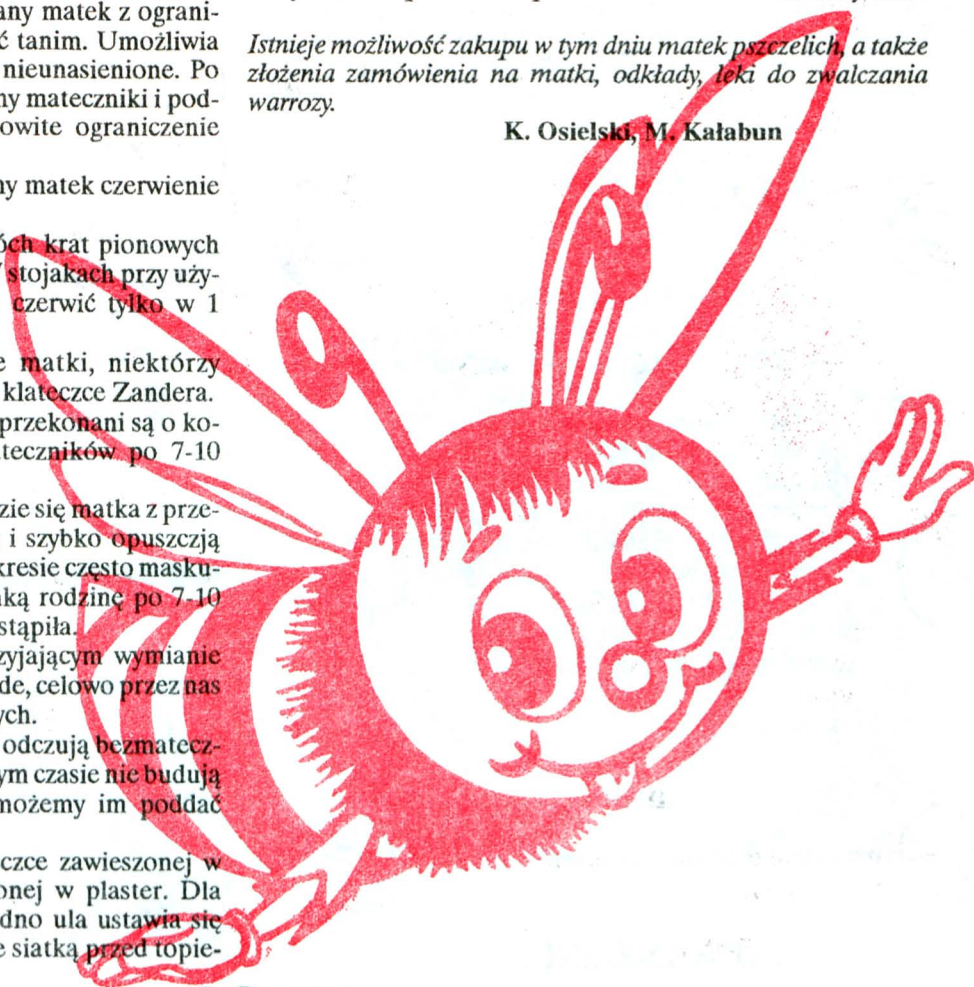
Specjaliści działu pszczelarskiego zapraszają wszystkich pszczelarzy do odwiedzenia pasieki przy ODR w Grabanowie.

W programie przewidziano o godz. 1100 informację z XXX Naukowej Konferencji Pszczelarskiej która odbyła się w dniach 16-17 marca 1993 r. w Puławach oraz dyskusję na najbardziej nurtujące tematy pszczelarskie.

Swój udział w spotkaniu zapowiedział dr. Walerian Maksymiuk.

Istnieje możliwość zakupu w tym dniu matek pszczelich, a także złożenia zamówienia na matki, odkłady, leki do zwalczania warrozy.

K. Osielski, M. Kałabun

PRZEDSIĘBIORSTWO

PRODUKCYJNO USŁUGOWO HANDLOWE

" A I D A " Spółka z o.o.

21-500 Biała Podlaska ul. Brzeska 36A tel/fax 43 77 57

O F E R U J E

- OPRYSKIWACZE

polowe, ciągnikowe zawieszane z regulowaną wysokością zawieszenia belki spełniające wymogi Instytutu Budownictwa Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa oraz posiadające świadectwo kwalifikacji jakości i zezwolenie do oznaczania wyrobu znakiem bezpieczeństwa.

Wyposażenie opryskiwacza:

- zbiornik polietylenowy o pojemności 300 lub 400 dm³ (1)
- zawór sterujący ZS z regulatorem ciśnienia
- pompa przeponowa
- belka oprysku płaskiego o rozpiętości 10 lub 12 m z końcówkami rozpylającymi rozmieszczonymi co 0,5 m.

CENY HURTOWE I DETALICZNE ORAZ SPRZEDAŻ RATALNA

Cena opryskiwacza uzależniona jest od wielkości zbiornika oraz rozpiętości belki i wynosi od 9.800.000 do 11.900.000 zł.

- CZĘŚCI ZAMIENNE DO OPRYSKIWACZY

- NAWOZY WAPNIOWO-MAGNEZOWE

Produkowane z naturalnego wapienia i dolomitu w trzech asortymentach różniących się zawartością magnezu.

CENA NAWOZU WRAZ Z TRANSPORTEM POD WSKAZANY ADRES ROLNIKA

w zależności od asortymentu wynosi od 120.000 do 65.000 zł za tonę.

- ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN ORAZ NAWOZY DOLISTNE

- USŁUGI W ZAKRESIE

OPERATY OCHRONY ATMOSFERY, OPERATY WODNOPRAWNE, PROJEKTY TECHNICZNE I TECHNOLOGICZNE, NADZORY INWESTORSKIE.

SUSZARNIE

produkcji firmy ARAJ

do wszystkich gatunków zbóż i nasion, ekologiczne, oszczędne, nowoczesne

- suszarnie o pracy ciągłej dużej i średniej wielkości
- mniejsze suszarnie porcjowe
- suszarnie podłogowe różnej wielkości

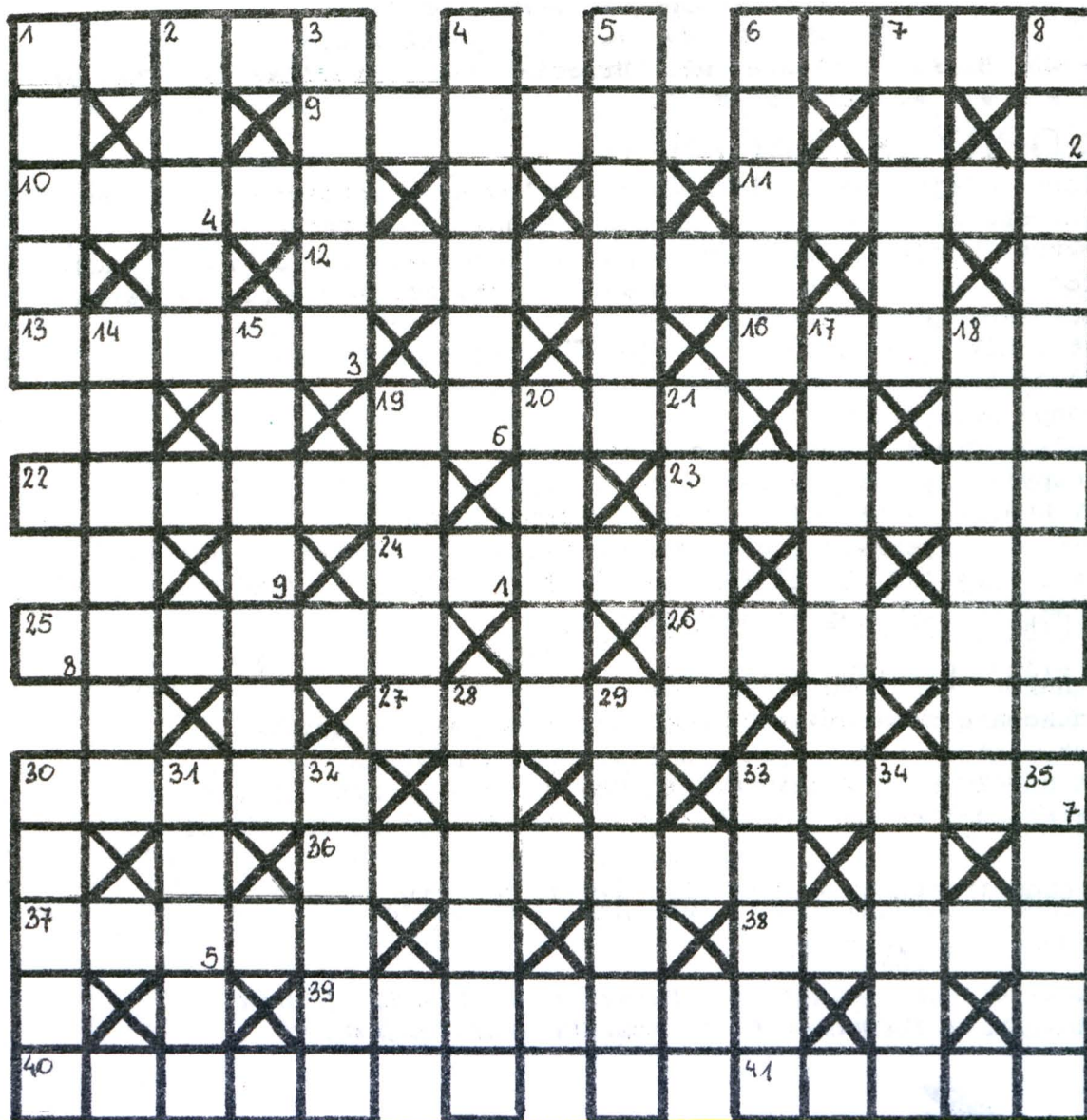
Projektujemy, doradzamy, kompletujemy urządzenia towarzyszące, instalujemy, uruchamiamy, szkolimy.

NOWOŚĆ !!! suszarnie tunelowe do owoców i warzyw

Ponadto oferujemy silosy własnej produkcji, zagraniczne urządzenia transportowe, czyszczalnie wstępne, nawiewowe piece grzewcze.

Nie zwlekaj Skontaktuj się z nami Uzgodnij szczegóły

Przedsiębiorstwo Produkcyjno Wdrożniowe " ARAJ " sp. z o.o.
50-412 Wrocław ul. Mazowiecka 17 pok. 316
tel 335 30, fax 303 14 araj, telex 715484 araj

Poziomo: 1. Wydzielanie dużej ilości lez, 6. Drzewo dostarczające cenne drewno, 9. Roślina ozdobna z rodziny złożonych, 10. Amerykański struś, 11. Trzecia część w porządku mszy, 12. Typ kwiatostanu, 13. Klamra spinająca mury, 16. Bóstwo należące do świata podziemnego, córka Nocy, 19. Czeski samochód, 22. Warzywo ogrodowe, 23. Koń półkrwi anglo-arabskiej, 24. Drzewo z rodziny topoli, 25. Pływa po morzach, 26. Uderza do głowy, 27. Miasto w woj. olsztyńskim, 30. Z gatunku sardynek, 33. Roślina pastewna z rodziny krzyżowych, 36. Demon leśny czczony na Rusi, 37. Rozśpiewane miasto nadodrzańskie, 38. Małpiątka z Madagaskaru, 39. Presja, przymus (licz.mnoga), 40. Mała ryba drapieżna hodowana w akwariu, 41. Sygnał do rozpoczęcia nagrywania zdjęć filmowych.

Pionowo: 1. Ssak z rodziny szopów, 2. Poeta polski, autor "Nad głębiami", 3. Coś znalezione, 4. Z rodziny zajacowatych, 5. Afrykański kot, 6. Czeski polityk, przekazał władzę w ręce Hitlera, 7. Pisarz, autor Murów Ierycha, 8. Zeus zamienił ją w skalę, 14. Taśma naświetlana w kamerze, 15. Smakołyk, delikates, 17. Wieś w woj. piłskim w 1945 r. piechota walczyła z Niemcami w ramach walk Wału Pomorskiego, 18. Część silnika (zdrobniale), 19. Nogi zająca, 20. Dzielnica Gdańska, 21. Roślina z Meksyku, 28. Siedziba jednego z naszych Zespołów Doradztwa Rolniczego, 29. Polityk polski, hasłem jego jest "jestem za a nawet przeciw", 30. Książeczka Burgunda, 31. Bałtycka ryba, 32. Szewińska lub Dziedzic, 33. Podtrzymuje pomidory, 34. Kubański taniec, 35. Pora, sezon.

ADRES REDAKCJI: Grabanów 21-500 Biała Podlaska

Telefon: Biała Podl. 433792, 433866, 411247,
411255-Dyrektor, telefaks 438198
telex 863330

WYDAWCA: OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO

DYREKTOR: inż. Barasiuk Eugeniusz **Z-ca DYREKTORA** mgr Jeleń Stanisław

REDAKTOR NACZELNY: Chachulski Bohdan

ZESPÓŁ REDAKCYJNY: K. Kureśa, R. Juszczyk, B. Filatiuk, Cz. Mirczewska, A. Matuszewski, A. Strącka, A. Radzikowska, B. Warda, A. Witke, A. Żurkowska, specjaliści terenowi doradztwa roln. i specj. WGD.

SKŁAD I WYDRUK KOMPUTEROWY: M. Zajac, A. Mazur

DRUK: I. Wagner - Poligrafia ODR. Nr zamówienia...25/93...nakład...3.200.szt.

REDAKCJA "DORADZTWA ROLNICZEGO" przyjmuje do opublikowania ogłoszenia, komunikaty, informacje handlowe, oferty od rolników indywidualnych bezpłatnie (którzy posiadają wykupiony abonament na prenumeratę miesięcznika "Doradztwo Rolnicze") - i firm handlowych, produkcyjnych itp. w/g cennika:

ogłoszenia drobne	3.000 zł/1 słowo	powt. ogłoszenia do 5 razy	3.500 zł/cm ²
za każde powtórzenie	2.500 zł/1 słowo	powt. ogłoszenia do 10 razy	3.000 zł/cm ²
ogłoszenia ramkowe	4.000 zł/cm ²	powyżej 10 razy	2.500 zł/cm ²